

23.11.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2022

Kokousaika: 23.11.2022 klo 18.00 – 21.42

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2022

Mötestid: 23.11.2022 kl 18.00 – 21.42

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

23.11.2022

287 §.....	8
Esityslistan asia nro 6	8
SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSLAUTAKUNNAN PELASTUSJAOSTON JÄSENTEN VALINTA VUONNA 2023 ALKAVAKSI TOIMIKAUDEKSI	8
Valtuutettu Mari Rantanen	8
288 §.....	8
Esityslistan asia nro 7	8
KANSALLISKIELILAUTAKUNNAN JÄSENTEN VALINTA VUONNA 2023 ALKAVAKSI TOIMIKAUDEKSI.....	8
Ledamoten Mia Haglund.....	8
Ledamoten Björn Månsson.....	8
289 §.....	9
Esityslistan asia nro 8	9
KOKOOMUKSEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE VARAUTUMISEN VAHVISTAMISESTA TURVALLISUUSYMPÄRISTÖN MUUTTUESSA	9
Valtuutettu Juha Hakola.....	9
Valtuutettu Ville Jalovaara	11
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	12
Valtuutettu Juha Hakola (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Nina Suomalainen	13
Valtuutettu Mikko Paunio	14
Valtuutettu Mika Ebeling	14
Valtuutettu Ville Jalovaara	14
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	15
Valtuutettu Atte Kaleva	15
Valtuutettu Marko Kettunen	16
290 §.....	16
Esityslistan asia nro 9	16
VIHREÄN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE IKÄÄNTYNEIDEN NEUVOLATOIMINNAN PERUSTAMISESTA SENIORIKESKUKSIIN	16
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	16
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	17
Valtuutettu Hilikka Ahde	18
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	18
Valtuutettu Sinikka Vepsä	19
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	19

23.11.2022

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	20
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	22
Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro).....	22
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	23
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	23
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	24
Valtuutettu Kati Juva	24
Valtuutettu Sinikka Vepsä	25
Valtuutettu Otto Meri.....	25
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	26
Valtuutettu Johanna Nuorteva	26
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	27
Valtuutettu Jenni Hjelt.....	28
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	28
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	29
 291 §.....	 30
Esityslistan asia nro 10	30
KESKUSTAN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ASUKKAIDEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIEN PARANTAMISESTA ASUMISEN LAATUUN JA VIIHTYISYYTEEN LIITTYEN.....	30
 Valtuutettu Laura Kolbe	 30
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	31
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	32
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	33
Valtuutettu Jenni Hjelt (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro).....	34
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	34
Valtuutettu Laura Kolbe	35
Valtuutettu Sami Mutttilainen	35
Valtuutettu Mikael Jungner	36
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	36
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	38
Valtuutettu Laura Kolbe	38
 292 §.....	 39
Esityslistan asia nro 11	39
KRISTILLISDEMOKRAATTIEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE HAMMASHOIDON PARANTAMISESTA	39

23.11.2022

Valtuutettu Mika Ebeling	39
Valtuutettu Mirita Saxberg	40
Valtuutettu Maaret Castrén	41
Valtuutettu Mikko Paunio	42
Apulaispormestari Daniel Sazonov	42
Valtuutettu Mikael Jungner	43
 293 §.....	 44
Esityslistan asia nro 12	44
VALTUUTETTU MAHAD AHMEDIN ALOITE ÄÄNESTYSPAIKKOJEN JA- AKTIIVISUUDEN LISÄÄMISESTÄ	44
 Valtuutettu Mahad Ahmed	 44
 296 §.....	 45
Esityslistan asia nro 15	45
VALTUUTETTU SEIDA SOHRABIN ALOITE METROASEMIEN HARMAIDEN SEINIEN MAALAAMISESTA	45
 Valtuutettu Seida Sohrabi	 45
 297 §.....	 45
Esityslistan asia nro 16	45
VALTUUTETTU MIRITA SAXBERGIN ALOITE HERTTONIEMEN METROASEMAN KUNNOSTAMISEKSI	45
 Valtuutettu Mirita Saxberg	 45
 298 §.....	 46
Esityslistan asia nro 17	46
VALTUUTETTU JENNI HJELTIN ALOITE KIVIKON METSÄN SUOJELEMISESTA	46
 Valtuutettu Jenni Hjelt.....	 46
Valtuutettu Nita Austero.....	47
 300 §.....	 48
Esityslistan asia nro 19	48
VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE LUONNON MONIMUOTOISUUDEN VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA MAANKÄYTÖN HANKKEISSA.....	48
 Valtuutettu Elina Kauppila.....	 48

23.11.2022

301 §.....	49
Esityslistan asia nro 20	49
VALTUUTETTU AINO TUOMISEN ALOITE KÄVELYPAINOTTEISTEN ALUEIDEN PILOTOINNISTA KOULUJEN YMPÄRISTÖSSÄ	49
Valtuutettu Nina Miettinen.....	49
Valtuutettu Petra Malin	50
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	50
302 §.....	51
Esityslistan asia nro 21	51
VALTUUTETTU MIRITA SAXBERGIN ALOITE SOTE-PALVELUJEN PALVELUSETELIEN ARVON TARKISTAMISESTA.....	51
Valtuutettu Mirita Saxberg	51
Valtuutettu Hilikka Ahde	52
Valtuutettu Maaret Castrén.....	53
Valtuutettu Sinikka Vepsä.....	53
Valtuutettu Sari Sarkomaa	53
303 §.....	54
Esityslistan asia nro 22	54
VALTUUTETTU SINI KORPISEN ALOITE KESKENMENON JÄLKEISESTÄ NEUVOLAKÄYNNISTÄ	54
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	54
Valtuutettu Sini Korpinen	55
Valtuutettu Elina Kauppila.....	55
Valtuutettu Minja Koskela	56
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	57
Valtuutettu Mikko Paunio	57
Valtuutettu Maaret Castrén.....	58
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro).....	58
Ledamoten Eva Biaudet (replik)	59
Valtuutettu Maaret Castrén (vastauspuheenvuoro)	59
Valtuutettu Kati Juva.....	60
Valtuutettu Atte Kaleva	60
Valtuutettu Sanna Vesikansa.....	61
Valtuutettu Elina Kauppila.....	61
304 §.....	62
Esityslistan asia nro 23	62

23.11.2022

VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE VAMMAISTEN HENKILÖIDEN HENKILÖKOHTAISEN AVUN SAAMISESTA	62
Valtuutettu Minja Koskela	62
305 §.....	63
Esityslistan asia nro 24	63
VALTUUTETTU TEIJA MAKKOSEN ALOITE URHEAN YLÄKOULUTOIMINNAN LAAJENTAMISESTA.....	63
Valtuutettu Teija Makkonen	63
306 §.....	65
Esityslistan asia nro 25	65
VALTUUTETTU MAHAD AHMEDIN ALOITE NAISTEN UIMAVUOROISTA ITÄKESKUKSEN UIMAHALLIIN	65
Valtuutettu Dani Niskanen	65
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	65
Valtuutettu Fardoos Helal	66
Valtuutettu Seida Sohrabi	66
Ledamoten Eva Biaudet (replik)	67
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	68
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	68
Valtuutettu Pia Pakarinen (vastauspuheenvuoro).....	69
Valtuutettu Mahad Ahmed	69
Valtuutettu Veronika Honkasalo	70
Valtuutettu Laura Korpinen	70
Valtuutettu Johanna Nuorteva	71
Valtuutettu Elisa Gebhard	71
Valtuutettu Suvi Pulkkinen	72
Valtuutettu Tuomas Rantanen	72
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	73
Valtuutettu Otto Meri.....	74
Valtuutettu Sinikka Vepsä.....	74
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	75
Valtuutettu Seida Sohrabi	75
Valtuutettu Mika Ebeling	76
307§.....	76
Esityslistan asia nro 26	76

23.11.2022

VALTUUTETTU EEVA KÄRKKÄISEN ALOITE LIIKUNTAPALVELUJEN LAPSIPARKKITOIMINNASTA	76
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	76
Valtuutettu Laura Kolbe	77
308 §.....	78
Esityslistan asia nro 27	78
VALTUUTETTU HILKKA AHTEEN ALOITE MAKSUTTOMISTA LIIKUNTAPALVELUISTA SENIOREILLE	78
Valtuutettu Hilikka Ahde	78
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Sinikka Vepsä	79
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Nina Suomalainen	81
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	82
Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	82
Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	82
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	83
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	84
Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	84
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	84
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	86
Valtuutettu Mika Ebeling	86
Valtuutettu Heimo Laaksonen	86

23.11.2022

287 §

Esityslistan asia nro 6

SOSIAALI-, TERVEYS- JA PELASTUSLAUTAKUNNAN PELASTUSJAOSTON JÄSENTEN VALINTA VUONNA 2023 ALKAVAKSI TOIMIKAUDEKSI

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Teen vastaehdotuksen, jossa Natalia Gullstenin tilalle esitetään Tuula Saloa.

288 §

Esityslistan asia nro 7

KANSALLISKIELILAUTAKUNNAN JÄSENTEN VALINTA VUONNA 2023 ALKAVAKSI TOIMIKAUDEKSI

Ledamoten Mia Haglund

Värderade ordförande.

Esitän, että vasemmistoliittoa edustamaan varajäseneksi valitaan Frank Lundgren.

Ledamoten Björn Månsson

Tack ordförande.

23.11.2022

För den händelse att fullmäktige godkänner den här listan, så tackar jag ren på förhand för förtroende att få fortsätta leda det här organet.

Tähän astihan meillä on ollut kaksikielisyystoimikunta. Siitä tulee nyt kansalliskielilautakunta hallintouudistuksen myötä. Haluan vaan tässä yhteydessä huomauttaa, että meidän täytyy saada lisää resursseja tämän lautakunnan käyttöön verrattuna kaksikielisyystoimikunnan resursseihin. Muilla alueilla on jo aloittanut vastaava elin toimintansa, ja heillä on valmisteluhenkilöresursseja. Mehän olemme toimineet jo nyt kaksikielisyystoimikuntana, itse asiassa viime kokouksessa esimerkiksi oli vain sote-asioita listalla, ja olemme pärjänneet tähän asti. Mutta kun uudella lautakunnalla tulee olemaan paljon enemmän tehtäviä ja sen lisäksi vielä jatkaa tehtäväänsä kaksikielisyyden vaalimiseksi koko kaupungin alueelta tai kaikilla kaupungin sektoreilla ja toimialueilla, niin tähän tarvitaan lisää resursseja. Tämä siis toivomuksena.

Kiitos.

289 §

Esityslistan asia nro 8

KOKOOMUKSEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE VARAUTUMISEN VAHVISTAMISESTA TURVALLISUUSYMPÄRISTÖN MUUTTUESSA

Valtuutettu Juha Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kiitos ylistävästä arviosta siitä, että kuulemattakin tietää, että puheenvuoro tulee olemaan mahtava.

Hyvät valtuutetut.

Kuten pelastuslaitoskin lausunnossaan toteaa, kokoomus on tehnyt jälleen kerran erittäin tärkeän ryhmäaloitteen. Ja ajankohtaisenkin vielä. Tämä on tärkeä aloite, koska me jokainen tiedämme, kuinka tärkeään rooliin väestönsuojat ovat viime aikoina nousseet niin maailmalla kuin koko Euroopassa kuin täällä Suomessakin.

23.11.2022

Kyseinen aloite on saanut jo itse asiassa juuri hyväksytyssä budjetissa lihaa luiden ympärille. Budjettiin on varattu yhden sijasta varat kahteen väestönsuojaan, niiden remontoimiseen, kunnostamiseen ja ennen kaikkea siihen, että ne ovat suojakelpoisia.

Ei ole kuitenkaan tällä ratkaistu Helsingin ongelma. Nimittäin meidän pitäisi pystyä siihen, että tulevaisuudessakin pystymme remontoimaan. Meillä on paljon väestönsuojia, jotka vaativat kunnostamista. Tämä tulee olemaan pitkäaikajänteinen projekti, joten pidetään mielessä myös tulevana vuosina, että meillä on tähän varattuna riittävästi varoja.

Loistavia esimerkkejä on. Jos valtuutetut eivät tiedä, mutta olette kaikki lukeneet asiakirjat, meillä on Hakaniemessä kalliosuoja, joka on valjastettu urheilukäyttöön. Siellä yksityinen yritys toimii ja pitää yllä sitä. Se on paikka, jossa valtiovieraat käyvät katsomassa ja hämmästelemässä suomalaista väestönsuojatoimintaa. Se on lähes poikkeuksetta paikka, jossa esimerkkinä Japanista kun tulevat pelastusalan asiantuntijat, haluavat vieraila ihan sillä perusteella, että se on uniikki koko Euroopassa. Kun pohditaan aikaikkunaa, kuinka nopeasti väestönsuoja pitää olla käytössä, tuonkaltainen toiminta mahdollistaa erittäin hyvin sen, että se on otettavissa käyttöön ja se on aina käyttökunnossa.

Kannustetaan kuitenkin tai muistetaan kuitenkin se, että pelkästään kaupungin ylläpitämällä väestönsuojilla ei helsinkiläisten väestönsuojausta ratkaista. Kannustetaan jokaista taloyhtiötä omalla sarallaan pitämään huolta siitä, että taloyhtiöiden väestönsuojat ovat sellaisessa kunnossa, että siellä on tarvittava suojausväline, ne on säädetyssä ajassa otettavissa käyttöön ja ennen kaikkea asukkaat tietävät, mihin he suojautuvat.

Iso kysymys on, kuinka saamme tämän viestinnän onnistumaan. Itse näen tilanteen niin, että Helsingin pelastuslaitos tekee äärimmäisen hyvää työtä niin viestinnällisesti kuin ylläpitämällä ja antamalla koulutusta yhdessä Helsingin pelastusliiton kanssa tähän kokonaisuuteen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä muutama fakta, en tiedä niin loistavasta. Totean vielä aivan loppuun sen, että liiteasiakirjat, jotka tähän ryhmäaloitteen vastaukseen on annettu, on erittäin avartavia, ja jos ette ole niitä lukeneet, niin suosittelen vilkaisemaan läpi.

Kiitos.

23.11.2022

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Että ehkä tiedäkään, että minä olen väestönsuojelun asiantuntija. Nimmittain viime syksynä julkaisin tällaiseen kirjan kuin *Väestönsuojelu ja kylmä sota* väestönsuojelujärjestön tilaustyönä. Mähän oon kymmenkunta kirjaa elämässäni kirjoittanut, ja tämä on yksi niistä. Sitä kautta tunnen tätä teemaa aika hyvin.

Mä yleensä kokoomusta en niin usein täällä kiittele, mutta kiitän tästä aloitteesta. Se oli erittäin hyvä. Vaikkakin on todettava, että mun tutkimus osoittaa sen, että väestönsuojelun mielenkiinto nousee aina kun on jonkunlainen kriisiaika. On sitten Kuuban kriisi, nootikriisin tai ? onnettomuus, niin silloin herää tällainen aalto, että tähän havahdutaan, että tällainenkin asia pitää olla ja tästä pitää huolehtia. Sitten kun tulee taas rauhallisempi aika, niin se unohtuu.

Viime syksynä kun tämä kirja julkaistiin, niin ei ihan valtavaa herätystä ollut se ympärillä verrattuna mun muihin joihinkin kirjoihin. Tämä on semmoinen asia, mikä vaikeina aikoina kiinnostaa, mutta onneksi on virkamiehiä ja vapaaehtoisia, jotka jaksaa huolehtia silloinkin kun tämä ei ole ihan päällimmäisenä mielessä.

Vuosi sitten syksyllä kierrettiin väestönsuoja yhtä Yleisradion ohjelmaa varten ja todettiin, että niistä on kyllä monet Helsingissä aivan antiikkisessa kunnossa. Esimerkiksi Kulosaaressa ja muualla oli aivan niin kuin olisi museoon mennyt, kun meni sinne katsomaan niitä tiloja. Eli tämä tilanne ei ihan valtavan hyvä ole tällä hetkellä. Se vaatii pitkäjänteistä rahoitusta, jos sitä meinataan parantaa.

Toinen puoli on sitten taas koulutus, että tällainen nykyaikainen ihminen ei ihan hirveän montaa päivää ole tällaisessa suojatilassa, ilman että sitä on kunnolla harjoiteltu. On tehty kokeita, ja sieltä aika pian halutaan pois, jos sinne joutuu. Sen takia harjoittelu ja koulutus olisi todella tärkeitä.

Mulla on täsmäkysymys oikeastaan vielä. Itäkeskuksen Ystävyyden puiston väestönsuoja, mihin 70-luvulla taloyhtiöt keräsi rahaa, mutta sitä suojaa ei tänä päivänä ole vielä rakennettu. Tästä hesariakin 2001 teki jutun ja tästä koitettiin kysellä jo täällä valtuustossa keväällä, kun tämä väestönsuojateema nousi esille. Miten tälle Itäkeskuksen Ystävyyden puiston 50 vuotta tekeillä olevalle väestönsuojalle tällä hetkellä kuuluu? Vaikka meillä on tällaisia hienoja paikkoja, mitä valtiovieraat

23.11.2022

voi tulla katsomaan, niin meillä on kuitenkin Helsingissä merkittäviä alueita lähiöissä, joilla ei ole suojaa ollenkaan tällä hetkellä. Eli tämä ei ole ihan niin hyvä tämä tilanne ehkä kuin Hakola antoi tässä ymmärtää. Sen sijaan toivotaan, että tämä kokoomuksen aloite vie eteenpäin sitä, että tähän jatkossa tullaan vielä enemmän investoimaan.

Väestönsuojelu on nimenomaan asia, mihin pitää pitkäjänteisesti, hyvän sään aikana varautua. Sitten kun kriisi tulee, on jo aivan liian myöhäistä. Sen takia tässä on 10–20 vuoden valmistumisaika, että siinä kuukausi tai pari vuotta ei tarkoita yhtään mitään. Pitää varustautua suojin ja koulutuksin hyvän sään aikana.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos tästä yllättävän ilahduttavasta puheenvuorosta valtuutettu Jalovaaralle. Siinä oli kaksi asiaa, jotka yllätti minut iloisesti. Ensinnäkin se, että hän näin tuki tätä kokoomuksen aloitetta ja sitten se, että hän on perehtynyt näin vahvasti väestönsuojeluun. En tiennyt kumpaakaan, ja molemmat oli minulle, niin kuin sanoin, iloisia yllätyksiä. Aion perehtyä tähän Jalovaaran kirjaan, nyt kun tiedän, että semmoinen on kirjoitettu.

Tässä on juuri, mitä valtuutettu Jalovaara tässä hyvin totesi, että tämä hän kiinnostaa silloin kun kriisi on päällä. Mutta Suomessa onneksi meillä on pitkäjänteisesti varautumista tehty niin, että silloinkin kun ei mitään akuuttia kriisiä ole ollut, on ylläpidetty omaa puolustuskykyä, on ylläpidetty väestönsuojelukykyä edes jollakin tasolla. Tämähän on koko maailman mittakaavassa, puhumattakaan Euroopan tai edes pohjoisen Euroopan mittakaavassa, hyvin poikkeuksellista. Kyllä meillä on pitkäaikainen viranomaisvarautuminen, koko yhteiskunnan varautuminen sentään aika hyvällä tasolla. Tästä on kiittäminen sitä, että me ollaan näihin asioihin oikeasti panostettu pitkäjänteisesti myös silloin, kun ei akuuttia kriisiä ole ollut päällä.

Kiitos.

Valtuutettu Juha Hakola (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtajan.

23.11.2022

En yleensä provosoidu Jalovaaran kannanotosta, mutta nyt täytyy sanoa näin, että erikoisena pidän sitä, että käytit käytännössä kaikki samat faktat, mitkä minä omassa puheenvuorossa, mutta silti löysit siitä eriävän näkemyksen. Totean kuitenkin sen, että en maalannut mielestäni oikein mitään hyvää kuvaa tästä tilanteesta, vaan totesin sen, että pitkäjänteisesti pitää näitä tiloja pyrkiä korjaamaan.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyviä puheenvuoroja. Valtuutettu Hakola, oli hyvä kuunnella pelastuspuolen asiantuntevaa näkemystä.

Itse mietin, että tämä viestintäasia on sellainen, mikä minusta on jäänyt puolitiehen. Tässä vastauksessa sanotaan, että ko. teemoista on viestitty muun muassa Helsinki-lehdessä. Mä väitän, että monikaan ei tiedä, mitä tehdä sitten jos oikeasti alkaa kuulua sireenistä huudatusta, että nyt pitäisi mennä jonnekin.

Esimerkiksi meillä tuolla enemmän haja-asutusalueella, pohjoisessa ja keskisessä Helsingissä rivitalot, paritalot ja omakotitalot. Mä väitän, että suuri osa ihmisistä ei tiedä, mitä silloin tehdä. Esimerkiksi rivi- ja paritalot, meillä ei ole kellareita. Meillä ei ole omia suojia asunto-osakeyhtiössä, minne voisi mennä. Mä en ole ihan varma, että mitä... Tänäkään päivänä mä en tiedä, minne minut ja meidän taloyhtiö esimerkiksi olisi osoitettu – tai puoli Paloheinää – jos tällöinen kriisi tulee. Eilen katselin netistä pelastuslaitoksen sivuilta mahdollisia suojia. Kaksi löytyi, ei välttämättä hirveän kaukaa, mutta mä en tiedä, onko ne ne vai onko ne... Oletetaanko, että meidän pitäisi taloyhtiössä itse keksiä, mitä me teemme silloin.

Jos tähän saisi vähän enemmän viestintää ja ohjeistusta. Sen ei tarvitse olla paniikinomaista viestintää, että nyt kaikkien pitää saada selkärankaan tiedoksi, että mihin lähdetään, jos tulee kriisi. Mutta mun mielestä olisi hyvä enemmän kohdistetumpaa viestintää, että me kaikki tiedetään sitten heti, että näin tulee toimia ja tänne mennä.

Kiitos.

23.11.2022

Valtuutettu Mikko Paunio

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse parikymmentä vuotta varautumista ja väestönsuojeluun liittyvää työtä tehneenä pidän toki tätä kokoomuksen aloitetta erinomaisena. Mutta sitä pikkuisen ihmettelen, kun pitkäkestoinen, laaja-alainen sähkökatko on strategiseen iskuun verrattava tilanne, niin samalla kokoomus on ollut kannattamassa kivihiililaitosten alasajoa, joka saattaa kaupungin suureen vaaraan. Ei muuta.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin pidän tätä kokoomuksen ryhmäaloitetta hyvänä. Toisin tähän yhteyteen sen talousarviokeskustelussa esille tuomani näkemyksen, että mielestämme, kristillisdemokraattien mielestä olisi hyvä, että kaupungissa järjestettäisiin väestönsuojeluharjoitus, niin että jokainen helsinkiläinen tietäisi, minne hätätilanteessa mennä. Moni meistä valtuutustakaan ei tiedä, minne pitäisi mennä. On hyvä tehdä se tilanteessa, joka on suhteellisen rauhallinen, koska aikaa ei enää ole, jos tilanne on niin sanotusti päällä. Tämä harjoitus olisi luultavasti... Ihmisten motivaatio on tavallista korkeammalla tasolla, niin siitä olisi hyötyä, vaikka sitä ei jouduttaisi tositilanteessa koettelemaankaan.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuohon voisi edelliseen todeta, että meillä on maanalainen valtuustosali myös olemassa Helsingissä. Se ei ole suurikaan salaisuus. Sielähän voisi tietysti harjoitella näitä kokouksia.

Oikeastaan mun tärkein kysymys oli vielä tästä Itäkeskuksen Ystävyyden puiston... Ehkä Sinnemäkin aikoo nyt vastatakin siihen, että miten Ystävyyden puiston 3 500 väestönsuojelupaikalle, mitä sieltä tällä hetkellä puuttuu, niin missä vaiheessa ne järjestyy sinne.

Kiitos.

23.11.2022

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos myös omasta puolestani kokoomuksen ryhmälle tästä ajankohtaisesta ja tärkeästä ryhmäaloitteesta. Hyvä, että nämä väestönsuojakysymykset tämän aloitteenkin kautta nyt ovat täällä käsittelyssä. Toki myös esimerkiksi talousarvioneuvotteluissa asia on ollut esillä ja valmistelussa monella tavalla todella aktiivisesti koko tämän vuoden ajan. Olen samaa mieltä kuin valtuutettu Suomalainen, että varmasti tätä viestintää kannattaa vieläkin tehostaa. Ei jokainen meistä täsmälleen tiedä, mistä oma väestönsuoja löytyy tai millä tavalla olisi hyvä niissä tilanteissa toimia.

Ystävyyden puiston väestönsuojan osalta tässä aloitevastauksessaan todetaankin, että pelastuslaitos on yhteistyössä tätä asiaa valmistellut jo jonkun aikaa. Asian on tainnut olla esillä täällä valtuustossa myös aikaisemmin. Siinä investointisuunnitelmassa, joka on tulossa käsittelyyn talousarvion käsittelyn yhteydessä, saattaa itse asiassa olla talousarviokirjassakin jo, joka tapauksessa ainakin kaupunkiympäristölautakunnan tulosbudjetissa, osake- ja vuokrahankkeena tämä väestönsuoja on ajoitettu vuodelle -29.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on kiinnitetty hyviin ja oikeisiin asioihin huomiota. Haluaisin myös kiinnittää huomiota siihen, että meillä täytyy myös olla sellaista henkilöstöä, joka on koulutettu väestönsuojeluun, jotta näitä suojia saadaan sitten käyttöön ja väestöä suojeltua parhaimmalla mahdollisella tavalla. Tällä hetkellä siviilipalvelus on lähinnä aika usein rangaistusluonteinen, että jos henkilö ei halua suorittaa asevelvollisuuttaan varusmiespalveluksen muodossa, niin hän joutuu makaamaan tyhjän panttina näissä keskuksissa, ellei hän itse onnistu saamaan itselleen jotakin järkevämpää tekemistä. Rangaistuksena siitä, että hän ei varusmiespalvelukseen mene. Tämähän ei missään määrin palvele yhteiskunnan toimintaa. Varmasti voitaisiin jatkossa entistä enemmän ottaa sekä siviilipalvelushenkilöitä, kouluttaa väestönsuojeluun. Tulevaisuudessa toivottavasti päästään sukupuolineutraaliin asevelvollisuuteen ja siihen, että voitaisiin suorittaa kansalaispalvelusta varusmiespalveluksen

23.11.2022

sijaan, johon nimenomaan yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseen kohdennettaisiin henkilöstöä, niin että siinä olisi järkevää tekemistä kaikille. Jokainen voi osallistua yhteiskunnan turvaamiseen. Eikä niin että jos ei halua mennä varusmieheksi, niin joutuu tämmöiseen rangaistukseen. Tässä on kyllä paljon kehitettävää, ja tässä toivottavasti Helsinki tulevaisuudessa on aivan etunenässä tämän kehityksen kärjessä.

Kiitos.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitoksia.

Kiitoksia kokoomukselle hyvästä aloitteesta. Lisäsin järjestelmään ponnin, kun huomasin että kaupunkilaisten suuresti rakastamat lemmikkieläimet eivät ole mukana tässä aloitteessa. Ehdotan ponnessa, että:

Kaupunki selvittää mahdollisuutta sisällyttää lemmikkieläinten suojelusta tiedottaminen ja mahdollisesti järjestäminen kaupungin pelastussuunnitelmaan.

Toivotaan, että joku edes kannattaa.

Kiitos.

290 §

Esityslistan asia nro 9

VIHREÄN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE IKÄÄNTYNEIDEN NEUVOLATOIMINNAN PERUSTAMISESTA SENIORIKESKUKSIIN

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisa valtuusto.

23.11.2022

Helsingin väestö ikääntyy vauhdilla, ja ikääntyneiden ennaltaehkäiseviin palveluihin on panostettava enemmän. Palveluiden tarve painottuu vanhimpiin ikäluokkiin, ja terveyden edistäminen sekä toimintakyvyn laskun hidastaminen lisäävät sekä ihmisten hyvinvointia että vähentävät kustannuspaineita sote-palveluissamme. Seniorit ovat yhteiskunnalle suuri voimavara. Sairauksien ja toimintakyvyn heikentymisen ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen ongelmiin voivat antaa paljon lisää vuosia oman näköistä elämää.

Viranhaltijat eivät aloitevastauksessa kannattaneet lautakunnassa erillisiä iäkkäiden neuvoloita, sillä seniorikeskusten ja seniori-infon palveluiden piirissä voidaan parantaa myös ennaltaehkäisyä. Kaupunginhallituksessa ja sosiaali- ja terveystalokunnassa linjattiin, että seniorikeskusten ennaltaehkäisevää ohjausta ja neuvontaa on kuitenkin vahvistettava. Pelkät digipalvelut eivät ennaltaehkäisyssä ja terveysneuvonnassa riitä, vaan myös kasvokkain kohtaamisia tarvitaan.

lökkäiden omaa neuvolajärjestelmä emme siis vielä Helsinkiin saa, mutta askeleita ennaltaehkäisevien palveluiden puolesta kuitenkin otetaan, mikä on hyvin tärkeää.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Suomen vanhuspalvelut ovat suurten haasteiden edessä. Kotihoito on puutteellista. Liian huonokuntoisia vanhuksia on hoidon piirissä. Ympäristövuorokautisia hoitopaikkoja on liian vähän. Palvelut ovat pirstoutuneet. Työvoimasta on pulaa. Jos julkiset palvelut sakkaavat, tulevaisuudessa rikkaat palkkaavat itselleen omat hoitajat ja köyhät jäävät lähes ilman hoitoa tai hoivaa. Nämä ajatukset eivät ole omasta päästäni, vaan ne esitti geriatri ja emeritaprofessori Sirkka-Liisa Kivelä terveempää ikääntymistä koskevassa tilaisuudessa tällä viikolla.

Terveellisillä elintavoilla voidaan ehkäistä monia sairauksia, kuten aivoverenkiertohäiriöitä ja muistisairauksia, joita Suomessa sairastaa noin 200 000 ihmistä. Mitä aikaisemmassa vaiheessa ongelmat tunnistetaan, sitä korkeampaa elämänlaatua pystytään pitämään ja raskaan hoidon tarvetta lykkäämään. Näin voimme säästää rahaa ja inhimillisiä kustannuksia niin sairaalle itselleen, hänen lähipiirilleen, mahdolliselle omaishoitajalle ja terveydenhuollolle. Tämän takia seniorikeskuksilla on tulevaisuudessa yhä tärkeämpi rooli. Neuvontapalveluita pitää vahvistaa, mutta päällekkäisten rakenteiden luomista välttää.

23.11.2022

Kiitos vihreälle valtuustoryhmälle tärkeän asian nostamisesta keskusteluun.

Valtuutettu Hilkka Ahde

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä aloite on sinänsä hyvä ja kannatettava, mutta mä ymmärrän sitä, että tämmöistä päällekkäistä organisaatiota, sen rakentaminen on tässä tilanteessa varmaan liian epätarkoituksenmukaista.

Neuvontaa ja ohjausta tarvitsee, siis nimenomaan ennaltaehkäisevää neuvontaa ja ohjausta tarvitsee esimerkiksi omaishoitajat, jotka eivät ole kotihoidon piirissä. Esimerkiksi sen takia, että omaishoitaja tekee itse nämä toimenpiteet, joita kotihoito tekee yleensä, esimerkiksi suihkutukset, lääkkeiden ja ruoan jako. Tällaisen omaishoidettavan on hyvin vaikea päästä kotihoidon piiriin, koska kotihoito edellyttää tai ainakin kerrotaan, että tarvitaan 2–3 käyntiä viikossa. No, tämä ei pidä oikeastaan paikkansa. Kotihoidon piiriin voi päästä, jos tietää tämän systeemin, että myös yksi käynti kuukaudessa. Sen takia omaishoitajat jää ilman kokonaisvaltaista arviota ja neuvontaa.

Olisi erittäin on tärkeätä, että hoidettavan luona, kun tehdään omaishoitotosopimus, niin sen laatimisen jälkeen vierailisi moniammatillinen tiimi, joka selventäisi esimerkiksi hoidettavan oikeudet eri lakien näkökulmasta. Kun näitähän on nyt omaishoitolaki, vanhuspalvelulaki, vammaispalvelulaki ja sosiaalihuoltolaki, eikä kukaan voi, ei tarvitsekaan olla tietoinen kaikkien näiden lakien sisällöstä. Se tulee omaishoidettavalle ja omaishoitajalle kertoa. Tiimiin tulisi kuulua ainakin sairaanhoitaja, toimintaterapeutti, fysioterapeutti. Pitää saada tietoa myös palveluseteleistä, matkakorteista, Kela-kyhydeistä, asunnon muutostöistä, liikkumisen esteistä ja niin edespäin. Tämä varmasti säästäisi, kun kerralla tulisi tämmöinen tiimi käymään omaishoitotosopimuksen laatimisen jälkeen. Sen sijaan että siellä nyt jokainen käy erikseen ja niitä saa odotella monta viikkoa. Tai esimerkiksi fysioterapeuttia vuoden.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

23.11.2022

Me vanhat tarvitsemme kyllä paljon neuvontaa, hoitoa ja hoivaa, mutta onneksi se on aika hyvin järjestetty tässä kaupungissa. Meillä on seniorikeskukset, joita on siis 11 kappaletta, ja sieltä saa kaikkea sitä, mitä tämä seniorineuvonta edellyttää. Meillä on monta neuvontanumeroa, johon voi soittaa, ja sitten meillä on terveyskeskukset. Mutta niin kauan kun ihmiset eivät pääse terveyskeskukseen henkilökuntapulan takia, niin ei mitään toista organisaatiota pidä avata.

Nyt meidän täytyy saada se, mitä nyt ajatellaan saatavaksi vielä ylimääräistä, se on saatava terveyskeskuksista. Sen takia mä kannatan kovasti tätä vastausta. Se on erittäin hyvin laadittu.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan Sirpa Asko-Seljavaaraa, että terveyskeskukset pitää saada toimimaan. Nehän tavoittaa parhaiten ikäihmiset, ja siellä tämä neuvonta on mahdollista suorittaa. Seniori-info on todella hyvä palvelu, ja on tärkeää, että puhelimessa saa nämä tiedot, ohjeet ja infon, että ei pelkästään digivälineiden kautta. Seniorikeskuksessa on tavattavissa sosiaaliohjaaja, mikä on erittäin tärkeä, ja sosiaaliohjaajan käytettävyydestä tulee tiedottaa laajemmin. Seniorikeskuksessa mielestäni tulee järjestää jatkossa enemmän avoimia, lyhyitä tietoisuuksia ja luentoja paikalla. Kaikista tammöisistä terveysneuvonnasta, mitä näitten neuvoloitten kautta tässä aloitteessa perättiin.

Seniorikeskuksissa käy tällä hetkellä paljon kotona asuvia ikääntyneitä ruokailemassa, ja näin nämä tilaisuudet tavoittaisi ikäihmiset. Seniorikeskukset tosiaan tekee hienoa työtä, ja hyvä, että niitä on 11 kappaletta. Olen samalla linjalla, että mitään uutta neuvolaa ei tarvita.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Varmasti nykyiset seniorikeskuksen ajaa tehtävänsä, mutta ongelmahan tässä kaupungissa liittyy siihen, että meillä ei ole tarpeeksi palveluasuntopaikkoja, asumispaikkoja. Eli ne ikääntyneet, jotka voivat hyvin asioida seniorikeskuksilla tai hakea palvelua asuntonsa ulkopuolelta,

23.11.2022

niin kyllä he varmasti kohtuullisen hyvin näitä palveluja pystyy käyttämään. Mutta sitten kun on paljon huonokuntoisia ihmisiä, jotka eivät pysty asioimaan kotinsa ulkopuolella, niin meillä on liian vähän tarjolla palveluasuntopaikkoja heille. Kyllä me tässä kaupungissa hoidetaan aika huonokuntoisia vanhuksia kotona ja oletetaan, että he pärjäävät sen avun voimin, jota meidän kotihoito pystyy tarjoamaan muutaman kerran päivässä. Apua lääkkeiden syömiseen tai ruoan laittamiseen valmiiksi. Tähän toivoisin, että kiinnitämme paljon, paljon huomiota tulevaisuudessa, kun meidän ikäihmisten, yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa hyvin voimakkaasti.

Toinen asia liittyy siihen, josta olen hieman valtuutettu Asko-Seljavaaran kanssa eri mieltä, että kyllä meillä olisi paljon parannettavaa ikäihmisten palveluiden puolella. Miten voi olla, että pääkaupunki, joka on kuitenkin vauras, varakas, niin me tarjotaan täällä vanhuksille huonompaa palvelua esimerkiksi liikuntapalveluiden osalta? Naapurikaupungeissa tarjotaan maksuttomia liikuntapalveluja ikäihmisille, ja meillä tämä on ollut vuosia keskustelussa ja pohdinnassa, eikä vieläkään olla saatu tätä ehdotusta läpi. Tänään kokouksen listalla kun on valtuutettu Ahteen tekemä aloite ikäihmisille tulevasta maksuttomista liikuntapalveluista, niin toivon, että valtuusto päätyy kannattamaan maksuttomien palveluiden tarjoamista.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Liikunta- ja kulttuuripalvelut on erittäin tärkeitä ikäihmisille, mutta meillä täytyy olla sellaiset terveyskeskukset, jotka toimivat ja vastaanottavat ihmisiä. Vaikka kävelisi sisään, niin saa apua ja saa tietoa ja voi päästä samana päivänä tai seuraavana päivänä tai seitsemän päivän sisällä. Tämä myös tarkoittaa sitä, että me emme saa lopettaa pieniä terveyskeskuksia, joita meillä nyt on tässä kaupungissa. Ei saa luoda sellaisia jättiläisterveyskeskuksia, joihin ihmisillä on pitkä matka ja joihin vanhuksset ei osaa mennä. Säilytetään se Paloheinä ja pienet keskukset, niin meillä on paljon parempi palvelu vanhoillekin ihmisille.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

23.11.2022

Hieman opponoin valtuutettu Heinäluoman näkemystä siitä, että kaikille ikäihmisille maksuttomat liikuntapalvelut. Oon sama mieltä kuin valtuutettu Asko-Seljavaara siitä, että liikunta- ja kulttuuripalvelut on tärkeitä ikäihmisille. Ne on itse asiassa tärkeitä aivan kaiken ikäisille. Mutta en ole ihan varma, onko järkevä tapa sosiaalipoliittikkaa harjoittaa siten, että kaikille ikäihmisille myönnetään maksuttomat liikuntapalvelut. Siinä on vaarana se, että tosiasiasa ne, jotka jo tällä hetkellä liikkuu aktiivisesti, saisi palvelut maksutta eikä se toisi uusia käyttäjiä palveluiden piiriin. Jolloin on käytännössä hyvinvointihyöty olisi sama kuin tälläkin hetkellä. Erotuksena olisi vaan se, että kaupungin tulot pienenisivät. Katsoisin, että sosiaalipoliittisista näkökulmista voisi olla järkevämpää säilyttää nykytilanne ja ne tulot, joita tällä hetkellä saadaan siitä, että palveluissa on maksu. Joskin pieni. Ohjattaisiin sitten aidosti vähän vaikuttavampiin palveluihin.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä, että kokoomuksen näkökulma ikäihmisten maksuttomiin palveluihin tulee tässä valtuustossa julki, koska näistä asioista monesti puhutaan vaalien allakin ja niissä kohdin kyllä aika monessa paneelissa kokoomuksen edustajat on voimakkaasti kannattaneet maksuttomia liikuntapalveluja ikäihmisille. Itse uskon, että meidän iso haaste on saada ikäihmiset liikkumaan. Tästä liikkumattomuudesta aiheutuu meille niin paljon haittaa, siis paitsi ihmisten omassa hyvinvoinnissa niin myös kaupungin näkökulmasta, kun huonovointisen ihmiset päätyy meidän päivystykseen asiakkaisiksi. Uskon hyvin vahvasti, että se maksaa meille itsensä moninkertaisesti takaisin, jos tarjoamme mahdollisuuden käydä vaikkapa uimahallissa kerran viikossa maksutta. Se on pieni summa kaupungille ja iso säästö meille kaikille.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jatkan vielä. Ikäihmisten kohtelu yhtenä homogeenisenä ryhmänä on myös ongelmallista, koska siellä on äärimmäisen hyvin toimeentulevia, paljon liikkuvia ja sitten on vähävaraisia, jotka eivät liiku juurikaan. Heillä liikkumisen haasteet saattaa olla jo yksinkertaisesti se, että he eivät pääse pois kotoaan ilman apua. Tällöin on toki selvää, että maksuton uimahallikäynti ei millään tavalla tuo heitä palveluiden piiriin.

23.11.2022

Katsoisin tämänkin perusteella, että sen sijaan että myönnetään kaikille ikäihmisille maksuttomat liikuntapalvelut, järkevämpää olisi muilla kohdennetuilla tukitoimilla. Käytetään ne resurssit, jotka nyt me saadaan maksullisista palveluista, siihen että voidaan kohdennetusti auttaa heitä, joilla on aidosti liikkumiseen haasteita. Sitä kautta tehokkaammin käyttää niitä niukkoja resursseja, joita me täällä kaupungissa jaetaan ja joista me päätetään.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuunnellessa Heinäluoman ja Meren ajatustenvaihtoa kävin Espoon kaupungin sivuilla tutustumassa heidän +68-rannekkeeseen. Espoon kaupunki tarjoaa kaikille +68-ikäisille maksuttomia liikuntapalveluita tällaisella rannekkeella. Espoo on tässä meidän naapurikunta, ja siellä on kokoomuslainen kaupunginjohto ja kokoomuksella on muutenkin aika vahva kannatus. Näkeekö valtuutettu Meri, että naapurikaupunkimme on niin erilaisessa asemassa, että siellä jotenkin yhteiskunta kehittyy huonompaan suuntaan, kun siellä on maksuton ranneke ja tarjotaan? Miten teidän mielestä eroaa Helsingin tilanteesta Espoo? Siellä tämä on hyvä asia, kaupunki maksaa tämän, mutta Helsingissä näette, että tämä on huono asia, tätä ei voida maksaa. Miten te näette, että Espoo ja Helsinki eroaa keskenään? Olkaa hyvä ja kertokaa se minulle.

Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Alettiin näköjään keskustelemaan jo siitä aloitteesta, mikä tulee paljon myöhemmin. Mä olen ymmärtänyt näin, että SDP myös on mukana budjettisovussa, mutta yhtäkkiä aletaankin keskustelemaan asiasta, mikä toteutuessaan toisi ensinnäkin miinus 850 000 tulonmenetystä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle tämän vastauksen valossa, mikä tulee myöhemmin. Laitosavustusten tarve lisääntyisi 1,1 miljoonaan euroon. Eli yhtäkkiä taas avataankin seuraava kulukohta, jossa valtavasti halutaan lisätä kuluja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, mikä tietysti on pois muualta.

Mitä tulee Espoon Sporttikorttiin, myös tässä vastauksessa myöhemmin sanotaan, että sen vaikuttavuudesta on tehty selvitys, jonka

23.11.2022

mukaan maksuttomuus on vaikuttanut ensisijaisesti jo palveluja käyttäviin. Eli ei ole tuonut lisää uusia ihmisiä.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Jos palataan takaisin varsinaiseen aloitteeseen eli tähän ikäneuvolatoimintaan. Ensinnäkin kiitos vihreälle valtuustoryhmälle. Tämä on hyvä aloite, ja toivon että keskustelu ei tästä asiasta jää ihan tähän. Eduskuntahan hyväksyi kesäkuussa vanhuspalvelulain niin sanotun kakkosvaiheen lakimuutokset. Siinä yhteydessä sosiaali- ja terveysvaliokunta käsitteli myös yli hallitus-oppositiorajan tehtyä lakialoitetta, jossa alullepanijana olivat kansanedustajat Veronica Rehn-Kivi, Pia Kauma ja Hanna-Leena Mattila. He esittivät vanhusneuvolatoiminnan vakiinnuttamista Suomessa. Siitähän on kansanedustaja Mattilan kotikunnassa Raahessa tai Raahen seutukunnassa ollut hyvin pitkät kokemukset. Siellä on lähes 20 vuoden ajan järjestetty ikäneuvolatoimintaa sillä tavalla, että kaikki 65 vuotta täyttäneet kutsutaan terveystarkastukseen ja tämmöiseen moniammatilliseen tarkastukseen voisi sanoa, koska siinä neuvotaan ja opastetaan muutakin kuin pelkkää terveyttä. Hyvinvointia, yksinäisyyden ratkaisemista ja niin edelleen. Ohjataan vertaisryhmätoimintaan ja niin edelleen. 85–90 % ikäluokasta osallistuu siellä siihen tarkastukseen, eli se tavoittaa varsin hyvin asukkaat.

Tässä keskustelussa nyt eikä myöskään tuossa vastauksessa, joka aloitteeseen ole annettu, mun mielestä riittävästi puututa siihen, kuinka hyvin nämä palvelut tavoittaa meidän ikääntyneet. Ne, jotka käy seniorineuvolapisteissä tai kellä on omaisia, läheisiä, jotka hakee heidän kanssaan apua, niin heillä tilanne on aika hyvä. Mutta ongelma on ne, ketä se toiminta ei tavoita. Minun mielestä ikäneuvolan on yksi hyvä peruste olisi se, että se tavoittaisi paremmin. Se ei tarvitse olla fyysisesti välttämättä eri paikka. Se voi olla ihan hyvin siellä seniorikeskuksissa, mutta musta näitä toimintatapoja olisi hyvä miettiä, että olisiko meillä semmoisia toimintatapoja kehitettävistä, jotka tavoittaisi vielä paremmin meidän ikääntyneet.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

23.11.2022

Onko Raahessa seniorikeskuksia? En tiedä mitään kaupungeja, joissa olisi näin monta seniorikeskusta, joka on juuri tätä neuvontaa ja yksinäisyyden estämistä varten. Eikö me nyt voida olla tyytyväisiä näihin seniorikeskuksiin ja parantaa niiden toimintaa eikä luoda vielä kolmatta organisaatiota vanhuksia tai meitä vanhoja varten?

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten omassa puheenvuorossani totesin, seniorikeskukset voivat toimia ihan hyvin paikkana, jossa esimerkiksi ikäneuvolatoimintaa järjestetään. En suinkaan ehdottanut, että järjestettäisiin joku uusi, kolmas paikka, vaan nimenomaan sitä, että seniorikeskuksissa tapahtuvaa toimintaa kehitettäisiin sillä tavalla, että se tavoittaisi myös ne henkilöt, joita ne eivät tällä hetkellä tavoita.

Valtuutettu Kati Juva

Kiitos kovasti tästä vastauksesta.

Lautakunnassa ja kaupunginhallituksessa on huolellisesti käsitelty asiaa, ja me ollaan yksimielisiä selvästi siitä, että seniorikeskukset tekee hyvää työtä ja me ei missään tapauksessa olla esittämässä sellaista uutta organisaatiota, joka olisi jotenkin irrallaan seniorikeskuksesta. Mehän on ehdotettu sitä sinne.

Peltokorvelle toteaisin Raahen mallista, että tosiasiaassa näyttöön perustuvat tutkimukset eivät suosita sitä, että olisi lastenneuvolatyypinen seulonta koko ikäluokalle. Niistä yleensä ei ole kansanterveydellistä merkittävää hyötyä. Mutta kohdennettu neuvola on hyvin tarpeellista.

Todella meillä on kotihoidon piirissä paljon palveluita. Omaishoidossa on tukihenkilöt, mutta kuten Ahde sanoi, siellä on puutteita. Muistisairaille, joilla on puoliso, meillä on muistikoordinaattoreita. Toki kaikissa näissä on resurssipulaa liittyen myös meidän henkilöstövajeeseen, eli näitä palveluita täytyy vahvistaa. Yksi idea tässä oli myös se ryhmä, joka ei vielä ole minkään palveluiden piirissä. Jos omainen rupeaa käyttäytymään huonosti tai saa muistisairauden oireita tai on fyysisesti huonossa kunnossa tai itse huolestuu omasta terveydestään ja miettii, miten sitä voisi kehittää, niin tämäntyyppistä neuvontaa tarvitaan.

23.11.2022

Moniammatillisuutta täällä on penätty, ja se on tärkeää. Toimintaterapeutit, fysioterapeutit, sosiaalityöntekijät. Se, mitä aloitteessa otettiin esiin, että terveysneuvonnan lisäksi tarvittaisiin sosiaalineuvontaa liittyen toimeentuloon, asumiseen ja ajoittain myös juridista neuvontaa liittyen edunvalvontavaltuuksiin tai tämäntyyppisiin tilanteisiin. Eli on hirveän tärkeää, että tiedotusta vahvistetaan, koska ihmiset ei tiedä, mihin ottaa yhteyttä. Seniori-info on hyvä, mutta se kertoo palveluista, mutta tarvitaan myös liikuntaan, ravitsemukseen, ennaltaehkäisyyn liittyvää tiedotusta. Samoin meillä on loistava kulttuurikaveri-idea. Meillä on liikuntakavereita. Näistä tiedetään liian vähän. Kuten täällä on todettu, ei aina pelkästään digitaalisesti, vaan tämän pitää olla kasvokkain tapahtuvaa walk in -palvelua tai puhelimella saatavaa palvelua.

Pääsääntöisesti olen tyytyväinen vastaukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Juvalle sanoisin, että seniorikeskusten sosiaaliohjaajat, jotka nimenomaan ovat tavattavissa asiakkaita varten, niin he antaa sosiaalineuvontaa ja osaa tukea myös edunvalvonta-asioissa ja muissa.

Seniorikeskuksia pitää kehittää. Siellähän voisi olla useamman kerran viikossa vaikka sairaanhoitajan vastaanotto, joka mittaisi verenpaineita, verensokereita, tällaista. Tavallaan antaisi sitä palvelua. Siellä voisi olla hammashoidon liikkuva Liisu-auto, joka tekisi hammastarkastuksia ja antaisi hammasohjausta. Siinä on paljon ideoita, miten tätä kehitetään.

Valtuutettu Suomalaiselle toteaisin, että maksuttomat senioreiden liikuntapalvelut maksaisivat itsensä takaisin säästöinä sairaanhoito- ja terveystulossa. Se summa, mitä hän luetteli, hyvin pian saataisiin vuosien kuluessa säästöinä, kun ikäihmisten toimintakyky säilyisi parempana.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos.

23.11.2022

Valtuutettu Jalovaara esitti kysymyksen, niin pidän kohteliaana vastata, mutta sitä ennen valtuutettu Vepsälle totean, että mikään taas tutkittu tieto ei tue tuota väitettä, että se, että maksuttomat liikuntapalvelut otettaisiin käyttöön, niin ne toisivat tuplasti säästöjä verrattuna siihen, mikä se kustannus on. Kun otetaan huomioon juuri se selvitys, mihin valtuutettu Suomalainen viittasi, että ne samat henkilöt käyttäisivät edelleen palveluita. Palveluiden piiriin ei tulisi juurikaan uusia, mutta ne, jotka nyt ovat olleet valmiita maksamaan, saisi sen maksutta. Terveyshyötyjähän ei käytännössä tulisi, jolloin se olisi pelkästään nettomenetys.

Mutta sitten lyhyesti Jalovaaran kysymykseen, että kun Espoossa on kerta tehty näin. Sehän ei tietenkään tarkoita, että se Espoon päätös olisi millään muotoa järkevä. Varmaan sielläkin vastaavasti voidaan miettiä, pitäisikö se Hitas-järjestelmä ottaa käyttöön, kun se Helsingissä on. Siitähän ei voida toki mitään päätellä, että yksittäisessä kunnassa on tehty joku päätös. He ovat varmaan se silloin ajatelleet, että se on järkevää, mutta nyt he ovat selvittäneet, ja niin kuin Suomalainen totesi, on havaittu, että ei se itse asiassa ole juurikaan tuonut minkäänlaisia hyötyjä. Käytännössä menetyksiä. Ne rahat olisi voitu käyttää järkevämmiin. Se ei ole myöskään sosiaali- eikä liikuntapoliittisesti järkevää. Toivottavasti Helsingissä ei tehdä samanlaista virhettä tältä osin kuin Espoossa on tehty.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Merelle toteaisin, että varmaan sitten kannattaisi tehdä semmoinen tutkimus, kuinka moni käyttäisi, jos ne olisi maksuttomia. Kolmen euron uintimaksu monelle pieneläkeläiselle on päivän ruoka-annoksen hinta. Se jo vähentää, että monella ei ole varaa mennä uimahalliin esimerkiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos.

Kaupunginhallituksen vastauksessa todetaan, että kaupunkistrategian tavoitteena on muun muassa palvelujen saatavuus riittävän lähellä, enakoivan otteen parantaminen ja digitaalisten sosiaali- ja

23.11.2022

terveyspalveluiden vahvistaminen. Valtuutettu Asko-Seljavaara totesi, että meillä on jo paljon palveluita seniorien saatavilla. Toki näin onkin, mutta ne ovat hajallaan. Neuvolan suuntaan eteneminen olisi tärkeää siinä mielessä, että tieto ja tuki olisivat helposti löydettävissä. Varmasti sama lopputulos saataisiin sillä, että terveyskeskuksissa seniorien palveluita parannetaan ja terveysasemien toimintaa vahvistetaan. Tässä tietenkin avainasemassa on se, että saadaan riittävästi rekrytoitua ja henkilöstöä pidettyä.

Ikääntyneiden neuvonnassa, kuten muissakin sote-palveluissa, on tärkeää, että palvelut ovat helposti löydettävissä ja helppokäyttöisiä. Kuten valtuutettu Kati Juva äsken sanoi, tarvitsimme tiedotusta ja ohjausta, jotta tarjolla olevat palvelut löytyisivät. Tähän liittyen itse asiassa on myös järjestelmässä aloitteeni sote-palveluoppaan toiminnan käynnistämisestä.

Digipalveluiden kehittäminen on tärkeää, mutta monesti tässä ikääntyneiden digipalveluiden kohderyhmänä onkin omaiset. Monille ikääntyneille digipalveluiden käyttäminen on vaikeaa ja monella saattaa olla haasteena muistaa, mikä on kaukosäädin ja mikä puhelin, jolloin on vaikea olettaa, että etäpalveluista olisi kovin paljon hyötyä. Silti moni voi olla fyysisesti hyvinkin toimintakykyinen ja pärjätä itsenäisesti. On tärkeää, kuten valtuutettu Juvakin totesi, että palveluiden piiriin on päästävä puhelimitse tai sisälle kävelemällä.

Tässä vastauksessa mainitussa kaupunkistrategian katkelmassa todetaan myös, että palveluiden on oltava riittävän lähellä. Riittävän läheisyyden määrittelemisen on toinen kysymys. On tärkeää, että päästään yhdellä linjalla, niin että esimerkiksi rollaattorin tai lastenvaunujen kanssa kulkevan on helppo päästä palveluiden piiriin. On hyvä pohtia, kuten Sirpa Asko-Seljavaara totesi, minkälaiset palvelut säilytetään lähellä ja mitä erikoistuneempia palveluita pystytään keskittämään. Varmasti terveyspalvelut ja laboratoriot, neuvolat on semmoisia, jotka on hyvä olla helposti saavutettavissa.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä, että vihreän ryhmän lääkärit sanovat, että he ovat tyytyväisiä vastaukseen, koska aloitteessa sanotaan, että tänne vanhusneuvolaan tai miksikä sitä kutsutaankin tuotaisiin jopa terveydenhoitajia. Nyt kun meillä on terveydenhoitajista ja hoitajista yleensä hirveä pula

23.11.2022

terveysasemilla, vietäisiinkö ne terveysasemilta sinne vanhusten kes-
kukseen? Sitten se potilas menisi sinne, ja kuitenkin siellä ei ole lää-
käreitä eikä niitä muitakaan sen ryhmän jäseniä. Ei meidän nyt pidä ha-
jottaa yhtään tätä palvelua, vaan kehittää terveyskeskusta sem-
moiseksi, että se todella palvelee ihmisiä, niin kuin sen pitää.

Valtuutettu Jenni Hjelt

Kiitos, puheenjohtaja.

Riippumatta siitä, mikä malli tulevaisuudessa on, mutta tärkeätä on
joka tapauksessa se, että meidän senioreille on palveluja tarjolla riittä-
västi ja, niin kuin edellä esimerkiksi valtuutettu Nuorteva totesi, niin riit-
tävän lähellä. Mä toivoisin, että kun tässä kohtaa ollaan menossa sii-
hen suuntaan, mikä ei omasta mielestä ole välttämättä kaikilta osin
hyvä asia, että meillä keskitetään sotepalveluja isoihin keskuksiin, jol-
loin se läheisyys karkaa. Siinä samallahan meillä jää tyhjäksi kiinteis-
töjä. Mä otan esimerkkinä omalta lähialueelta Kivikon nykyisen terveys-
aseman, joka tulevina vuosina lakkaa, kun Myllypuron keskuksen laa-
jennus valmistuu. Voisiko näitä tässä hetkessä suunnitelmissa olevia
lakkautettavien kiinteistöjen käyttöä miettiä esimerkiksi senioreiden pal-
veluihin? En lähde yksilöimään, mitä erilaisia palveluja siellä voisi olla,
mutta meillä on kuitenkin ikääntyvä väestö, ne palvelutarpeet ei suin-
kaan vähene ja sähköiset palvelut eivät ole kaikille mahdollisia. Niinpä
toivon, että tätä asiaa sote-toimialalla pohditaan jatkossa, että miten
palvelujen läheisyys ja riittävyys turvataan, niin tilojen kuin henkilöstön
riittävyyden kannalta.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Pyysin puheenvuoroa, kun en tullut pyytäneeksi vastauspuheenvuoroa
heti valtuutettu Juvan puheenvuoron jälkeen, kun hän totesi, että ikä-
kausitarkastuksista ei ole todettu olevan hyötyä. Yritin nopeasti hakea,
löytyykö nimenomaan ikääntyneiden ikäkausitarkastuksista tehtyä tutki-
musta, ja löysin sellaisen tiedon, että niitä ei ole Suomessa tutkittu. Ai-
kuisten, nuorempien ikäkausitutkimuksia on kyllä tutkittu. Mutta Raahan
osalta löytyi viisi päivää vanha Lääkärilehden juttu, jossa Raahesta to-
detaan, että heillä on ollut selvää kustannussäästöä näistä

23.11.2022

tarkastuksista, koska heillä on havaittu piileviä tauteja, kuten sydän- ja verisuonitauteja, diabetesta ja niin edelleen. Ruokavalio-, liikunta- ja muulla ohjauksella on saatu ihmisiä ryhdistäytymään, pitämään huolta omasta hyvinvoinnistaan ja parantamaan elintapoja, niin että seuraavissa tarkastuksissa on todettu, että on huomattavaa paranemista tapahtunut siltä osin tai elintapojen kohentumista. He ovat säästäneet näillä tarkastuksilla. Ei kai kunta pariakymmentä vuotta tällaista toimintaa pidä yllä, jos sitä ei todeta olevan mitään hyötyä. Tai seutukunta. Kyllä siellä selkeitä positiivisia tuloksia on saatu aikaan.

Meillähän on olemassa myös tämä 75-vuotiaiden palvelutarpeen arviointi. Siitä olisin halunnutkin tietää ja kysyä apulaispormestari Sazonovilta, mutta hän ei näytä olevan salissa tällä hetkellä, että miten tämä on tällä hetkellä toteutunut. Korona-aikahan oli hyvin haasteellinen meidän monien palvelujen osalta. Tämäkin on yksi tosi hyvä ja tärkeä tsekkaukspiste, missä meillä voidaan ohjata. Toki sekin on vapaaehtoinen, että kaikki eivät välttämättä, ketkä sitä oikeasti tarvitsisivat, tässäkään tule tavoitetuksi.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastauksena valtuutettu Asko-Seljavaaralle. Pidän tätä aloitevastusta ihan kohtuullisen hyvänä. Emme tällä vastauksella saa siis erillistä ikääntyneiden neuvolajärjestelmää Helsinkiin. Sen sijaan jo seniorikeskuksissa tapahtuvaa ennaltaehkäisevää työtä ikääntyneiden parissa pitää vahvistaa. Ainakin itse näen, että tässä myös terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien panos seniorikeskuksissa on kriittisen tärkeä.

23.11.2022

291 §

Esityslistan asia nro 10

KESKUSTAN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ASUKKAIDEN VAIKUTUSMAHDOLLI-
SUUKSIEN PARANTAMISESTA ASUMISEN LAATUUN JA VIIHTYISYYTEEN LIITTYEN

Valtuutettu Laura Kolbe

Valtuustoryhmämme ryhmäaloite koskien asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantamista koskien asumisen laatua ja viihtyisyyttä on monella tavalla saanut kiinnostavan vastauksen ja osoittanut jälleen, että meillä kyllä hallitaan varsin hyvin se, mitä kaupungin toimialat ja lautakunnat tekevät, ovat tehneet ja tulevat tekemään asiassa. Tietenkin lain edellyttämät toimenpiteet, ymmärrys niistäkin on todellakin vahvaa. Oireellisestihan tässä todetaan, että kaupungin toiminnassa tärkeää on yhteistyö kaavoittajan, rakennusvalvonnan ja toimialojen tilipalveluiden kesken. Toki tärkeää, mutta usein juuri asukasvaikuttaminen, asukasmielipide jää katveeseen tai marginaaliin.

Todellakin vastauksessa todetaan myös, että yhteistyötä kehitetään nuoriso-, vanhus- ja vammaisneuvoston ja maahanmuuttaneita edustavien järjestöjen kanssa. Tiedotusta lisätään ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa uudistetaan. Vähemmän kuitenkin on puhetta vaikkapa kaupunginosayhdistysten merkityksestä ja äänestä. Samoin meillä on aika vaikutusvaltaisia keskustelufoorumeja: arkkitehtuurikapinasivustot ja muut kyllä osoittavat, että on tarvetta sekä käydä keskustelua ympäristön laadukkuudesta että osallistua sen muotoutumiseen.

Tietenkin on tärkeää, että kaupunki tekee osansa, ja tässä vastauksessa todetaankin ehkä hieman Helsinki-itseriittoisesti, että kaupunki on korkealaatuisen uuden kaupunkirakenteen toteuttajana Suomessa omaa luokkaansa ja sitten vähän nöyremmin, että opittavaa on muun muassa kansainvälisistä yhteyksistä niin kaavoituksen kuin koko rakentamisen ketjun osalta. Tässä tietysti voi vähän pohtia ja katsoa meidän uusia asuinalueitamme ja todeta, että onko se oma luokka niin kovin erityinen, koska uudempi arkkitehtuuri tuntuu olevan yllättävän samalaista kaikissa suomalaisissa kaupungeissa. Nimenomaan tämän yhdenmukaisuuden torjumiseksi asukasääni on todella tärkeä ja sen kuuleminen.

23.11.2022

Hyvää vastauksessa on se tieto, jonka nyt saamme, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on laatimassa kulttuuriympäristöohjelmaa. Ohjelmathan sinänsä kertovat jotakin aikakauden hengestä ja tavoitteista, mutta tärkeää tässä, kuten kaikessa muussakin, olisi jalkauttaminen asukkaiden ja asukaskeskustelun osaksi. Keinoja toki on: Adoptoi monumentti -toiminta on yksi tärkeä keino aktivoida paikallista kiinnostusta. Myös niin sanottu Placemaking-toimintamalli voisi tarjota matalan kynnyksen osallisuusmahdollisuuksia paikkojen yhteiskehittämiseksi. Sitten mainitaan Helka ry:kin, kun puhutaan alueellisen yhteistyön ja verkostoitumisen tapojen kehittämisestä.

Kaupungin alueellisilla kulttuurikeskuksilla todellakin voisi olla jatkossa vahvempi rooli alueiden ja julkisten tilojen suunnittelussa ja ympäristömme kehittämisessä. Kysymys voi tuntua tietysti tässä kriisiaikana aika marginaaliselta, mutta rohkenen arvella ja näin ryhmämme tätä aloitetta tehdessään pohti, että se, miltä ympäristömme näyttää, on todella tärkeää. Ei ole yhdentekevää, minkälaista arkiympäristöä saamme. Se on viihtyisyyden, vetovoiman ja identiteetin avainkysymys, ja nimenomaan pitovoimaa kaupunki ja Helsinki tällä hetkellä tuntuu erityisesti kaipaavan. Ja tässä niin että samat säännöt koskevat kaikkea kaupungin rakentamista. Ei vain paraatikaupunkia tai kantakaupunkia, vaan nimenomaan ympäristön viihtyisyys on eräs keino estää sosiaalista eriytymistä ja samalla lisätä kaikkinaisten alueiden houkuttavuutta.

Meillä on aika hyvä tietoisuus tästä asiasta. On olemassa tämmöiset kulttuuriympäristömme.fi-sivut, joilta ympäristöministeriö pitää, joissa aika hyvin korostetaan juuri tätä erityispiirteiden ja alueiden oman tarinan – ja identiteetin voi sanoa – erittäin tärkeää kolmiyhteyttä. Vetovoimaisuus, elinvoimaisuus ja pitovoimaisuus on asia, jonka toivon, että me kaikki koemme tavattoman tärkeäksi. Se on kaupunkimme tulevaisuuden yksi elinehto. Ja saada asukkaat mukaan omalla äänellä työtä tekemään on yksi Helsingin tulevaisuuden menestystekijöistä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos keskustalle hyvästä aloitteesta ja etenkin valtuutettu Kolben puheenvuorosta. Hän otti esille tärkeän asian. Kaupunkilaisten ja jopa kaupunginosayhdistysten vaikutusmahdollisuudet ovat todella pienet ja

23.11.2022

asukkaita ei aidosti kuulla. Yhtäkkiä kaavamuutoksia voidaan tehdä ottamatta huomioon asuinalueen kulttuurihistoriaa. Pientaloalueelle suunnitellaankin asukkailta lähes salaa kerrostaloasuntoja. Esimerkkinä tästä Puistola. Muutenkin tuntuu, että Helsinki ei arvosta kulttuurihistorian kannalta tärkeiden rakennusten merkitystä. Esimerkkinä Puistolan vanha kansakoulu, joka on verrattain hyvässä kunnossa. 1930-luvulla suunniteltu. Sen annetaan rapautua rauhassa, samaan aikaan kun varhaiskasvatuksen paikoista, nuorisotalosta ja asukastalosta on puute.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Lyhyesti. Kiitos keskustan ryhmälle tästä aloitteesta, jonka vastauksenkin ehkä pituus ja moninaisuus näyttää sen, että myös lautakunnissa on pidetty tätä teemaa tärkeänä. Vaikka se on osa vaikkapa kaupunkiympäristölautakunnan ja varmasti myös kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnan jokapäiväistä työtä, niin on haluttu koota pohdiskeluja ja vastauksia myös aloitteen esiin nostamiin kysymyksiin.

Valtuutettu Kolbe mainitsi omassa puheenvuorossaan vastauksessakin esiin nostetun kulttuuriympäristöohjelman. Lisäksi haluaisin mainita arkkitehtuuripoliittisen ohjelman, joka on valmistelussa ja tulossa ensi keväänä päätöksentekoon. Uskon, että näiden ohjelmien myötä osataan pääsemme laventamaan ja päivittämään sitä keskustelua, mitä kaupunkiympäristöstä ja arkkitehtuurista kaupungissa käydään ja mitä odotuksia sille asetetaan.

Ajattelen myös itse, että nyt kaupunkistrategiassa voimakkaasti esiin nostetut kaupunkiuudistusalueet ja niillä tehtävä monipuolinen työ, jossa puhutaan niin täydennysrakentamisesta kuin vaikkapa lasten harrastamisesta tai kouluihin panostamisesta ja siitä, millä tavalla näiltä alueilta kaupunkilaisten omat aloitteet tulevat käsittelyyn ja huomioiksi, niin ne myös itse asiassa koskettavat voimakkaasti juuri tässä aloitteessa mainittua teemaa.

Lisäksi lyhyesti nostan esiin sen, jonka olen usein aikaisemminkin täällä todennut, että Helsinki on sitkeästi ja pitkäjänteisesti asuinrakennusten sisätilojen osalta esittänyt ja pitänyt kiinni vaatimuksista, mitkä eivät ole olleet suomalaisessa rakentamisessa tavallisia. Eli edellytämme perheasuntoja, olemme määritelleet perheasunnoille

23.11.2022

vähimmäiskokoja. Joissakin viimeaikaisissa päätöksissä olemme myös ottaneet kantaa yksöiden kokoon, edellyttäneet, että siellä pidetään kiinni tietyistä pinta-alavaatimuksista. Eli ulkoarkkitehtuurin, kaupunkitalan, julkisten rakennusten ja puistojen lisäksi, vaikka säätelykeinot tietenkin siellä ovat rajallisemmat, Helsinki on sinnikkäästi pitänyt kiinni siitä, että myös asuntopohjien monipuolisuus ja laatu pysyisi korkealla tasolla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on erittäin tärkeä aloite, mutta se ei varmaan ollenkaan korjaudu tällä keskustelulla eikä tällä aloitteella, koska meillä on semmoinen tapa, että me kuullaan, mutta ei kuunnella. Järjestetään yleisötilaisuus, josta saattaa osallistua sata henkeä siltä alueelta, ja sitten pyydetään jotain pienen pientä muutosta esimerkiksi kadun leveyteen. Ei takuulla toimiala suostu siihen, vaan varmasti tehdään niin kuin he ovat sen suunnitelleet. Eli ihmisiä ei kuunnella juuri ollenkaan.

Menkää katsomaan Kruunuvuorenrannassa, ne talot on aivan älyttömän tiheästi rakennettu. Siellä on tilaa vaikka kuinka paljon, mutta siellä talot on niin lähellä toisiaan, että ne asuu kuin törmäpääskyt siellä pienen pienessä yksöissäänsä. En oo ihan varma, että kaikki tämä suunnittelu, mitä nyt tehdään, on oikeaa.

Valtuutettu Jenni Hjelt (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Istun varajäsenenä kaupunkiympäristölautakunnassa ja katson aina huolellisesti läpi esimerkiksi osallistumis- ja arviointisuunnitelmat, asukkaiden palautteet ja valmistelun vastineet niihin. Sen verran täytyy todeta tähän valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuoroon, että kyllä siellä tehdään palautteiden pohjalta myös muutoksia. Elikkä ei se ole yksiselitteisesti niin, että palautteet jäävät huomioimatta. Otamme lautakunnassa usein puheeksi myös asukkaiden palautteet, mitä vuorovaihtuudessa on tullut.

23.11.2022

Mutta se on ihan totta, että jokin ongelmahan meillä on, kun kaupunkilaiset kokevat, että heitä ei kuulla, vaikka he osallistuvat vuorovaikutukseen.

Kiitos.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan samanlainen käsitys on kuin valtuutettu Asko-Seljavaaralla yleisötilaisuuksista. On ollut niin monessa mukana, ihmiset on suunnitellut. On palvelutarpeen arviointeja, ollaan piirrelty karttoja, ryhmätöitä. Hyvin tarkkaan suunniteltu kaikkea. Sitten kun ne suunnitelmat tulee, niin tuntuu, että ne on mennyt mappi Ö:hön. Mitään näistä illanistujaisista ja asukkaiden toiveista ei ole huomioitu.

Tervetuloa, kuten ennenkin oon sanonut, Fallkullan Kiilan alueelle. En ole Kruunuvuoren aluetta nähnyt, mutta niin järkyttävää rakentamista on ja tulee Heka-vuokrataloja paljon. Naapuri-ikkunasta näkee, mitä toisessa asunnossa syödään.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olin neljä vuotta kaupunkiympäristölautakunnassa ja luin erittäin tarkasti kaikki esityslistat. Siellä todella aina lukee, että tämä ja tämä muistutus ja tästä tehtiin kymmenen muistutusta ja kaikki otettiin huomioon. Mutta sitten kun katsoi, miten se otettiin huomioon, niin ei se ollutkaan otettu huomioon. Eli siellä sanotaan, että otetaan huomioon, mutta todellisuudessa sitä ei oteta huomioon. Se on ehkä välttämätöntä tehdä näin, koska niitä muistutuksia on niin paljon. Jos niitä rupeaisi otamaan huomioon, niin ei pääsisi mitään rakentamaan. Meillä esimerkiksi Lauttasaaressahan monta kertaa on niin kauhea vastustus joka ikisestä talosta, mitä sinne tulee, että ei meillä olisi varmaan mitään taloja rakennettu sinne tällä vuosisadallakaan, jos olisi aina otettu huomioon ihmisten mielipiteet. Hyvä, että toimitaan näin. Jatketaan vaan.

23.11.2022

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos hyvästä keskustelusta ja intohimostakin asian suhteen. Itsellä myös neljä vuotta vanhassa kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Jaan vähän saman kokemuksen kuin valtuutettu Asko-Seljavaara, että kaikenlaisia kuulemisia järjestetään, mutta kuuntelemisen kanssa ainakin tuolloin oli vähän niin ja näin. Siinä on varmaan omat sisäsyntyiset syynsä, miksi tällaiset hallinto-, virka- ja poliittisen päätöksenteon kulttuurit ovat muodostuneet usein aika moninaisistakin kerrostumista.

Haluaisin jatkaa valtuutettu Vepsän tärkeää teemaa siitä, miten meillä yhtäkkiä tärkeätkin rakennukset rupsahavat ja niiltä puuttuu se välittämisen ja eteenpäin katsomisen eetos. Haluan viitata täällä ja toivon, että meidänkin poliitikot ovat lukeneet pari päivää sitten Helsingin Sanomissa artikkelin, jossa rakennushistorian asiantuntijat Panu Savolainen ja Iida Kalakoski nostavat esiin kaksi ongelmaa. Toinen on se, että vanha talo nähdään usein rapistuneena rötelönä, purkukuntoisena ja korvauskelvottomana, ja näin puramme liikaa. Tai sitten talot pilataan ylikorjaamisella, joka sekin on nähty. Nämä rakennushistorian asiantuntijat sanoo, että meidän pitäisi oppia hoivaamisen eetosta, joka on eri asia kuin korjaaminen tai saneeraaminen. Hoivaamalla seurataan rakennuksen kuntoa ja tehdään oikea-aikaiset korjaukset. Ymmärretään, miten vanhat rakenteet toimivat, eikä korjata mitään turhaa.

Tämänkaltaista ajattelua olisi hienoa saada meidän sekä poliittiseen päätöksentekoon että virkamiesvalmisteluun. Kaikki vanha ei ole roteloa, ja monilla ihmisillä on vilpityn tarve ja kiinnostus juuri sen oman lähiympäristönsä vanhojenkin kerrostumien vaalimiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on kritisoitu sitä osa-aluetta, että kuinka paljon asukkaita todellisuudessa kuunnellaan, kun näitä eri yleisötilaisuuksia järkätään. Mutta ehkä vielä isompi ongelma on tämä, että tietysti Covidin myötä nää on siirtynyt nettiin, että kuinka paljon ylipäätään tavoittaa ihmisiä. Aika heikot on osallistujamäärät, mitä niihin tulee. Siinä nimenomaan vedetään vaan ruksi paperiin, että nyt on tämäkin asiakohta noteerattu. Toivoisin, että nyt kun näyttäisi olevan taas paremmat ajat, niin näitä voitaisiin järjestää tähän vanhaan malliin. Miksei netissäkin siinä rinnalla, mutta se

23.11.2022

ei voi missään tapauksessa korvata ihmisten ihan fyysistä läsnäoloa ja kuulemista.

Kiitos.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Yleensä maailmankuva ja ajatukset maailmasta tulee omien kokemusten kautta. Jos nyt tässä osallisuudessa päättäjien kokemus on se, että osallisuus hidastaa ja vaikeuttaa, mutkistaa päätöksentekoa ja toisaalta kansalaisten tai asukkaiden näkökulma on se, että tää on silmänlu-metta, jossa heidän tekemänsä työ ei johda yhtään mihinkään, niin tästä kokemuspohjaista on aika lailla vaikea lähteä ponnistamaan eteenpäin tässä vuorovaikutuksessa. Mutta olennaista silloin on tosi-aan kiinnostus, tahtotila, ymmärrys, ja siinä mielessä sekä tää aloite että siihen annettu vastaus kertoo, että tällainen tahtotila, ymmärrys ja pyrky on olemassa.

Rohkaisevana esimerkkinä voisi sanoa, että yksityisellä sektorilla asiakaslähtöisyys, joka ehkä 90-luvulla oli samassa jamassa, missä tällä hetkellä julkisessa hallinnossa on tää osallisuus, niin on edennyt tosi vauhdikkaasti. Se vaan edellyttää, että on joku kulma, joka onnistuu ja josta se lähtee käyntiin. On se sitten osallistava budjetti tai joku asumiseen liittyvä vaikutusmahdollisuus. Ei sillä oikeastaan väliä, mutta pitäisi vaan etsiä jotain sellaista kulmaa, jossa tulee onnistumisen kokemuksia sekä päättäjille että kuntalaisille, ja sitä kautta viedä eteenpäin.

Hyvä keskustelu ja hyvä aloite. Toivottavasti tulevaisuus on parempi.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vielä omasta puolestani muutama kommentti. Ensinnäkin haluaisin todeta, että kaupunkiympäristön toimialalla Helsingissä kukaan kaavoittaja ei suhtaudu vuorovaikutustilaisuuksiin, -tilanteisiin ja palautteeseen niin, että no niin, tulipa tästäkin ruksi nyt tähän boksiin. Olen itse keskustellut vuosien varrella sekä kahdenkeskisesti vapaamuotoisissa tilanteissa, että lautakunnan varajäsen Hjelt otti esiin sen, millä tavalla lautakunnassa käsitellään asukkaiden palautetta, miten se on

23.11.2022

raportoitu vuorovaikutusraporteissa ja miten se on esillä päätöksenteossa. Missään nimessä niihin keskusteluihin ja vuorovaikutukseen ei suhtauduta välinpitämättömästi.

Ymmärrän sellaisen kritiikin, että jos ihmiset jossain ovat sitä mieltä, että johonkin esimerkiksi ei pitäisi lainkaan rakentaa mitään uutta, ja sitten kuitenkin tehdään päätös valtuuston päättämän yleiskaavan mukaisesti, meidän täällä päättämien tavoitteiden mukaisesti, että jonnekin lisärakennetaan, niin siinä nähdään kritiikin paikka. Mutta tämä ei ole sama asia kuin että palautteeseen olisi suhtauduttu välinpitämättömästi tai että palaute ei olisi lainkaan vaikuttanut päätöksentekoon. Massoittelua, korkeuksia, erilaisia ratkaisuja jatkuvasti muutetaan nimenomaan asukkaiden palautteen perusteella.

Tämä on eri asia kuin se, että kaikkien kaikki toiveet toteutuisivat samaan aikaan. Kaupunki on täynnä asukkaita, joilla on erilaisia toiveita ja keskenään myös ristiriitaisia toiveita, eikä kaikkia voi aina miellyttää. Mutta sanoisin, että tähän prosessiin viranhaltijat suhtautuvat äärimmäisen vakavasti ja nimenomaan usein puolustavat niitä muutoksia myös kiihkeästi, jotka on tehty asukkaiden palautteen perusteella, vaikka silloin olisi ehkä menetetty joitain muita asioita.

Sitten vielä lyhyesti. Valtuutettu Kolbe nosti esiin tämän hyvän ja kiinnostavan haastattelun rakennushistorian asiantuntijoiden toimesta. Savolainen ja Kalakoski nostivat mielenkiintoista terminologiaa. Itse kun luin sitä, niin ajattelin myös, olin sunnuntaina mukana juhlistamassa Annalan huvilassa sen julkisivumaalauksen valmistumista. Sehän on ollut yksi ratkaisu, mitä viime vuosina olemme hakeneet, että ne rakennukset, jotka eivät ole olleet kaupungilla jossain tietyssä käytössä, olemme myyneet niitä muun muassa yhdistyksille, paikallisille, aktiivisille yhdistyksille. Annalan huvila on yksi näistä, ja nyt Hyötykasviyhdistys ja kiinteistöyhtiö Pro Anneberg on ollut aktiivinen. On kerätty joukkorahoitusta. Aika edullisia tarjouksia oli saatu, laadukkaita tähän julkisivumaalaukseen, huolellista työtä.

Suosittelen yhtenä esimerkkinä rakennusperinnön kansalaisyhteiskuntalähtöisestä vaalimisesta käymään sunnuntaina katsomassa, miten hyvältä Waseniusten vanha huvila, Annalan huvila nyt näyttää, kun julkisivu on korjattu. Siellä on sunnuntaisin tosiaankin kahvila auki, ja osallistumalla tukee seuraavia remontoinnin vaiheita. Eli kaikkia kaupungin ei aina tarvitse tehdä itse, vaan myös aktiivinen kansalaisyhteiskuntamme joka haluaa vaalia rakennusperintöä, on hyvä saada tähän mukaan.

23.11.2022

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sinnemäki nosti esille sen ristiriidan, että meillä helsinkiläisillä asukkailla on erilaisia toiveita ja ristikkäisiäkin näkemyksiä myös omalla asuinalueellaan, ja meidän tehtävä on yrittää niitä sovittaa. Tyypillinen esimerkki on tällä hetkellä se, että Paloheinään suunnitellaan frisbeegolfrataa. Miksi sitä suunnitellaan? Sen vuoksi, että nimenomaan osallistuvan budjetoinnin kautta alueen asukkaat äänestivät siihen tarvittavat määrärahat niistä erilaisista hankkeista, joita alueelle tuli. Osa alueen asukkaista nyt, kun se voitti tässä osallistuvan budjetoinnin äänestyksen rahat ja sitä on suunniteltu, vastustavat, eivät halua sitä alueelle. Tämä on esimerkki siitä, että saman alueen asukkaat toiset äänestävät osallistuvan budjetoinnin kautta uusia palveluita itselleen ja samaan aikaan osa alueen asukkaista ei haluaisi niitä palveluita, joita on äänestyksessä sinne haluttu.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä apulaispormestari Sinnemäen esiin nostama Annalan huvila on todella tärkeä ja kiinnostava tapaus ja malliesimerkki siitä, miten – ehkä rohkenen sanoa – rakkaudesta kotiseutuun on saatu aivan loistava asia aikaan. Itsellenikin on joku rooli tän Annalan kummina, ja olen saanut seurata sen kehittymistä ja sitä innostusta, jolla tätä kulttuuriympäristöä on arvoisellaan tavallaan vaalittu.

Sama malli olisi tietysti toistettavissa ja toivon mukaan toistuukin. Muistan, että varmaan 15 vuotta sitten valtuutettu Kimmo Helistön kanssa tehtiin joku aloite. Kimmo istui silloin myös kaupunkisuunnittelulautakunnassa, ja kannettiin tätä samaa huolta, kun tulee näitä kaupungin omistamia... Esimerkiksi liitosalueilla oli aikoinaan entisiä talousrakennuksia ja huviloita, jotka siirtyivät kaupungin haltuun. Nyt ne ovat kärsineet juuri tästä käytön vähäisyydestä. Voisiko pohtia, että näitä rakennuksia, joilla on tämä kohtalo edessä, listattaisiin ja pohdittaisiin aktiivisesti vaihtoehtoa, joilla niitä voitaisiin ylläpitää ja kunnostaa?

23.11.2022

Muistan, että Helistö taisi ehdottaa silloin myös, että niitä voitaisiin tarjota esimerkiksi konservointi- ja restaurointikoulutuksen välineeksi eli opiskelijatyönä suunnitella. Epäilen tai arvelen rohkeasti, että mainittu uusi rakennusperinnön professori Panu Savolainen olisi loistava yhteistyötaho tämänkaltaiseen voi sanoa uusien avausten tekemiseen. Samalla tää Puistolan koulukin saataisiin toivon mukaan johonkin rotiin.

Kiitoksia.

292 §

Esityslistan asia nro 11

KRISTILLISDEMOKRAATTIEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE HAMMASHOIDON
PARANTAMISESTA

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Hyvät, kustannustehokkaat palvelut. Siinä se on, mitä meidän tulee tavoitella. Osuuskunnat ovat osoittaneet, että myös yhteisiä rahoja voidaan käyttää kustannustehokkaasti. Mutta mistä tiedämme, käytetäänkö yhteisiä rahoja kustannustehokkaasti? Meidän pitää tietää, paljonko omien palvelujemme kustannukset ovat. Meillä pitää olla virkamiehiä, jotka pystyvät selvittämään asiat ja kertomaan omien palvelujemme tuotantokustannukset ja osoittamaan, mihin laskelmat perustuvat. Jos meille ei kerrota omien palveluiden tuotantokustannuksia, nähdäkseni jokin seuraavista pitää paikkansa: joku ihminen on kyvytön tehtävänsä eikä osaa asiaa laskea tai liian moni on välinpitämätön asian suhteen tai meille ei haluta kertoa totuutta, koska tulos on epämiellyttävä. Mikään näistä perusteista ei ole kestävä, eikä vastuullisen politiikan tulisi mitään näistä perusteista hyväksyä.

Olen ymmärtänyt, että lautakunnalle on luvattu joulukuussa kertoa nämä luvut. Se on hyvä. On toisaalta valitettavaa, että luvut eivät ole vielä käytettävissämme, sillä valtuuston on vaikeaa johtaa tiedolla, jos tieto annetaan vasta tämän päätöksen jälkeen. Pidän tärkeänä, että lautakunta tekee luvuista asianmukaiset johtopäätökset riippumatta

23.11.2022

siitä, millaisen tilannekuvan luvut esittävät. Pitäisin kohtuullisena, että ryhmäaloitteestamme esitetyt ehdotukset huomioidaan, kun lautakunta saa heille joulukuusi luvatut luvut tietoonsa.

Saamani selvityksen mukaan Helsingin palvelusetelin arvo on selkeästi liian matala. Se on vain noin 25–30 % todellisista kustannuksista. Vantaalla hammashoidon palvelusetelin arvo on lähes tuplasti se mitä Helsingissä. Sekin antaa selkeän viitteen siitä, että Helsingin seteleiden arvot ovat alle kohtuuden. KOHO-palvelusetelit eivät toimi, koska lähes kaikki yksityiset palveluntuottajat ovat kieltäytyneet tekemästä KOHO-palveluseleitä. Mitä valinnanvapautta se on, että potilailta evätään mahdollisuus maksaa laadukkaammasta hammashoidosta rajoittamalla palveluntuottajien tekemien toimenpiteiden hinta kannattamattomaksi? Jos palveluntuottaja saisi itse määrittää kattohinnan, syntyisi oikeaa kilpailua ja potilaat voisivat itse valita, minne menevät.

Kohtuullisuutta on syytä arvioida asukkaan näkökulmasta. Kaupungin, veronmaksajan tai asukkaan kannalta korvaus on kohtuullinen, kun yhteiskunta korvaa hänen hammashoidostaan vastaavan summan kuin korvaa kaupungin omaa palvelua käyttävälle. On kohtuullista, että asiakkaalle annetaan mahdollisuus valita palvelu, jota hän itse pitää hinnan arvoisena ja itse määrittää, mitä itse pitää itselleen kohtuullisena. Nykyinen järjestelmä ei anna asiakkaan itse päättää omasta puolestaan, vaan järjestelmä päättää asukkaan puolesta.

Laadukas palvelu on yleensä jonkin verran kalliimpaa kuin halvempi palvelu. Siksi toimenpidehintojen ylärajalla osaltaan ollaan varmistamassa se, että kaupunkilainen ei saa parasta mahdollista laatua ostetuissa palveluissa. Jos hinnan yläraja on liian matala, on pakko käyttää halvempia materiaaleja ynnä muuta. Lisäksi ei ole perusteltua edellyttää sitä, että Helsingin ydinkeskustassa pitäisi palvelut kyetä tuottamaan samaan hintaan kuin selkeästi edullisemman vuokratason alueilla.

Lopuksi haluan kiittää niitä lautakunnan jäseniä, jotka ovat ottaneet tämän aloitteen vakavasti.

Kiitos.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Kiitos, puheenjohtaja.

23.11.2022

Kiitos, valtuutettu Ebeling, hienosta puheenvuorosta. Kyllä se tilanne juurikin on todella, todella ikävä etenkin hammashoidossa. Mutta meilähän on hyvää työtä jo tehtynä, ja tänään meillä on täällä valtuustossa mahdollisuus päättää sote-palvelujen palvelusetelien arvojen nostamisesta, kun valtuustoaloitteeni tästä asiasta tulee käsittelyyn. Hyvällä radalla ollaan. Onneksi meillä on tällainen kokoomuslainen sote-apulaispormestari.

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Kristillisdemokraattien ryhmäaloite on todellakin mitä ajankohtaisin ja erittäin tärkeä, sillä huono hammashoito johtaa jopa teho-osastohoitoon infektoiden levitessä. Kaupunki vastaa, että yksi suurimmista haasteista on myönnettyjen setelien käyttämättä jättäminen. Oma tyttäreni ei saanut yhtäkään hammaslääkärinä suostumaan hoitoihin Helsingin kaupungin palvelusetelillä, eli se selkeästikään ei ole houkutteleva.

Uusimpana uutisena on se, että näistä muutamista palveluntuottajista, jotka vielä ottavat seteliä, yksi on myyty ja uusi omistaja ei tule enää ottamaan vastaan palveluseteleitä. Ja yksi näistä firmoista tekee huomattavaa tappiota, käyttää palvelusetelipotilaita hyvänä keinona nuorille hammaslääkäreille, joilla ei vielä ole omaa potilaskantaa.

Kaiken kaikkiaan sote-lautakunta on todellakin pyytänyt selvitystä, ja kokoomuksen Saxberg on esittänyt palvelusetelien arvon tarkistamista. Todella tärkeää. Kokoomuksen Sarkomaa on esittänyt sote-palveluiden tuotantokustannusten osalta avoimuutta ja vertailtavuutta. Kun verovaroilla tuotetaan palvelua, jota potilaat tarvitsevat, ja tänäänkin listalla oleva kiireettömien hoitojen 29 miljoonaa käsiparien ostoon osoittaa sen, että kaupungilla ei ole tähän omia resursseja, niin näiden setelien tulisi olla houkuttelevia. Tähän päästään vain hyvällä yhteistyöllä palveluntuottajien kanssa, josta Hammaslääkäriliitto on esittänyt suuren huolensa ja ollut meidän sote-lautakunnan jäsenten kanssa keskusteluissa siitä, että tämä ei toteudu.

Eli paljon on tehtävää ja ennen kaikkea meidän tulisi turvata potilaiden hyvä hammashoito.

Kiitos.

23.11.2022

Valtuutettu Mikko Paunio

Arvoisa puheenjohtaja, arvoiset valtuutetut.

Mä olen jo vuosi sitten, kun oli tiedossa nää palveluseteliongelmat hammashuollossa, tiedustellut ja sain kielijakaumaa kaupungin omassa tuotannossa ja niillä, jotka saavat palvelusetelin. Kaupungilla on erittäin korkeatasoista palvelutuotantoa ja virat on hammashoitajia lukuun ottamatta hyvin saatu täyttöön. Kun mä sain nää 2021 eli ei kovin edustavat luvut kielijakaumista, niin siitä jo näkee selvästi, että meillä priorisoidaan hammashoitoa siten, että maahanmuuttajat menevät kantaväestön edelle. Aion tästä pitää enemmän meteliä, kunhan mä saan jo vuosi sitten toistuvasti pyytämäni tiedot 2019 kielijakaumista. Niillä, jotka saavat hoitoa kaupungin taholta ja sitten niiden jakauma, joille lätikäistään huonosti toimiva palveluseteli.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutama huomio tähän teemaan liittyen ja myös tähän palvelusetelimaailman liittyen. Aluksi kuitenkin pahoittelut. En aivan ehtinyt valtuutettu Peltokorven kysymykseen vastaamaan. Olin tuolta tulossa, mutta puheenjohtaja oli niin tehokas, kuten tapoihinsa kuuluu.

Tosiaan niin kuin tässä edellä todettiin, niin tämän on sellainen asia, jonka äärellä lautakunta todella on pysähtynyt. Meillä on iso hoitovelka hammaspuolella koronan jälkeisessä ajassa, koska nimenomaan sieltä on työntekijöitä siirretty kriittisiin koronatehtäviin. Sitähän on purettu nyt sillä koronamäärärahalla, jonka valtuusto on viime vuonna tälle vuodelle päättänyt. Itse asiassa varmaan yksi mittavimpia panostuksia on ollut nimenomaan hammashoitoon siitä 45 miljoonan panostuksesta, joka sote-toimialalle kohdennettiin.

No, sitä reppua on saatu purettua. Sitä kuitenkin edelleen on ja hoitoon pääsyssä on paljon parannettavaa. Siksikin lautakunta on tämän aiheen äärellä ollut. Tosiaan niin kuin tässä mainittiin valtuutettujen puheenvuoroissa, niin olemme vielä loppuvuodesta saamassa sekä tuotantotapa-analyysin että erityisesti arvion tietyistä palvelusetelityypeistä, että mikä niiden toimivuus on.

Lisäksi tähän liittyy Saxbergin mainitsema aloite palvelusetelin hinnan tarkistuksesta. Se on laajempi kysymys kuin vain hammashoitoon

23.11.2022

liittyvä. Mehän olemme havainneet, vaikkapa meillä oli henkilökohtaisen avun palveluseteli, arvo määritettävissä lautakunnassa taannoin, ja se oli ollut vuosikausia tarkistamatta se hinta. Tietenkin erityisesti aikana, jolloin kustannustaso nousee, on keskeistä, että niitä säännöllisin väliajoin tarkistetaan. Nämä mainitutkin aloitteet siihen sitten valmistelua kirittävät.

Mutta palvelusetelikeskustelussa pitää huomioida, että meillähän on tavallaan, sitä voidaan käyttää eri tarkoituksiin. Jos haluamme käyttää sitä tehokkuuden ja kustannussäästön aikaansaamiseen, niin sitten tietenkin palvelusetelin arvo pitää asettaa oma tuotanto miinus hallinnointikustannus miinus jotain. Jos haluamme käyttää palveluseteliä valinnanvapauden lisäämiseksi, niin silloin sen arvo pitää tietenkin määrittää omatuotannon kustannus miinus hallinnointi ja yhtäsuuruusmerkki. Sitten taas esimerkiksi jononpurkutilanteessa voi olla tarve asettaa palvelusetelin arvo niin, että se on hieman korkeampi kuin mitä on omakustannus miinus hallinnointi, joka siitä syntyy. Tämä on musta aina tärkeä muistaa palvelusetelikeskustelussa, että se voi toimia vähän niin kuin kolmen tyyppisenä työkaluna. Varmasti tässä hetkessä sen merkitys on näitä kahta viimeisintä eli toisaalta valinnan mahdollisuuksien lisääminen ja saatavuuden parantaminen sillä tavalla, että saadaan aidosti lisää kapasiteettia niiden avulla julkisen hammashuollon järjestämiseen.

Jotta tämä on mahdollista, että pystymme valitsemaan, mihin tarkoitukseen sitä tarvitsemme ja miten sen arvon määritämme, niin siihen tietenkin tarvitsemme läpinäkyvyyttä kustannuslaskennassa, jota toki tehdään, mutta jonka ääreltä on myös aloitteita tehty. Tässä mainittiinkin se valtuutettu Sarkomaan aloite, joka on juuri nyt lautakunnassa käsitelyssä ja pöydällä, jossa nimenomaan tartutaan siihen, ei vaan hammashoidon osalta vaan laajemminkin, että tiedämme, kuinka paljon asiat meillä kaupungissa maksaa. Sitten voimme toisaalta käyttää sitä oman tuotannon kehittämiseen ja toisaalta tämäntyyppisiin asioihin, mitkä nytkin ovat keskustelussa.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia aloitteesta ja keskustelusta.

Ilahduttavaa, että löytyy näinkin paljon osaamista valtuustosta. Varmaan lautakunnasta vieläkin enemmän.

Tässä itse aiheessa on aika selkeätä, että tää jos mikä terveydenhuollossa on sellainen kenttä, jossa se tarve on aina todellinen. Turhia

23.11.2022

toimenpiteitä hammashoidon piirissä ei juuri tehdä. Siihen ei ole tarvetta. Ihmiset ei siihen suostu. Siinä mielessä tää panos-tuotossuhde on harvinaisen selkeä. Nyt kun miettii tätä kokonaisuutta, jossa Helsingistä tai seudulta löytyy osaamista näiden ongelmien korjaamiseen, siis hammasongelmien korjaamiseen. Nyt on vaan kysymys siitä, miten tää osaaminen ja kyvykkyydet kohtaa tarpeen. Kyllä tää ennakkoluuloton kokeilu yksityinen–julkinen-yhteistyöstä on se polku, jota kannattaa seurata. Nyt kun tulkitseen tätä keskustelua, näyttää, että näin myös tapahtuu.

Kun valtiotasolla valitettavasti mennään vähän niin kuin väärään suuntaan, niin Helsinki voisi tässä olla myös edelläkulkija ja hyvän esimerkin näyttäjä.

293 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU MAHAD AHMEDIN ALOITE ÄÄNESTYSPAikkojen JA- AKTIIVISUUDEN LISÄÄMISESTÄ

Valtuutettu Mahad Ahmed

Arvoisa puheenjohtaja.

Äänestäminen on maailman helpoin tapa vaikuttaa siihen, mitä Suomessa tapahtuu. On tärkeä demokratian kannalta saada mahdollisimman moni osallistumaan demokraattisiin prosesseihin, joista näkyvin on äänestäminen. Erityisesti huomiota tulisi kiinnittää ryhmiin, jotka muuten äänestävät harvoin, kuten maahanmuuttajat ja heikommassa asemassa olevat asukkaat.

Kiitos.

23.11.2022

296 §

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU SEIDA SOHRABIN ALOITE METROASEMIEN HARMAIDEN SEINIEN MAA-
LAAMISESTA

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos, puheenjohtaja.

Ulkona on harmaata, mutta aloitteeni on värikäs, kuten puheenjohtajan paita. Eikö olisi hienoa saada väriä elämään? Juuri sinne, minne luonnollinen valo ei pääse. Tästä on kyse aloitteestani, jossa vaadin väriä, positiivisuutta ja hyvää mieltä metroseinien harmaille seinille. Kyse on siis viihtyisyydestä ja mielekkyydestä.

Kaupungin antamassa vastauksessa nostetaan muun muassa esille sitä, että mahdollisia muutoksia tehdessä ei pidä vaarantaa matkustajien turvallisuutta ja liikennöintiä. Viihtyisyyttä lisättäessä ei unohdeta myöskään ylläpitokustannuksia ja investointipuitteita. Näin vastauksessa todetaan. Haluan kiittää kaupunkia ja virkamiehiä hyvästä vastauksesta.

297 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU MIRITA SAXBERGIN ALOITE HERTTONIEMEN METROASEMAN KUNNOS-
TAMISEKSI

Valtuutettu Mirita Saxberg

Arvoisa puheenjohtaja.

23.11.2022

Herttoniemen metroasema on sellainen metroasema, joka on vahvasti kasvavan kaupunginosan keskeinen metroasema, ja se on pitkään ollut toimimaton. Sen peruskorjausta on lykätty useita kertoja, ja metroaseman kunnosta on tullut paljon palautetta ja valituksia. Korjaustarve on selkeä. Metroasemalla on toteutettukin ja tullaan toteuttamaan välittömiä, pienempiä korjaustoimia. Kuitenkin siellä on portaissa esimerkiksi yksi ongelmakohta, että niitä on liian vähän ja ne on ruuhkaiset eikä ne useinkaan toimi. Tämä mainitakseni vain yksi lukuisista korjauskohteista.

Aloitevastauksessa kerrotaan, että liukuportaiden määrän lisääminen asemalle on haastavaa ilman merkittäviä muutoksia asemalaiturin leveyteen ja radan sijaintiin. Tää on tietysti ihan varsin ymmärrettävää, ja siitä syystä tällainen perinpohjainen peruskorjaus olisikin syytä toteuttaa. Tällainen on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2025–2026, ja se on suhteellisen pitkän ajan päästä. Ehkä kuitenkin jaksamme sitä vähän odottaa.

Mä oon tehnyt ponnien tänne systeemiin, että me edellytettäisiin täällä metroaseman peruskorjauksen valmiiksi saattamista ihan tässä suunnitellussa aikataulussa eli viimeistään vuosina -25–26. Ettei se tästä enää lykkäänny, sillä nythän puhutaan vaan alustavasta suunnitelmasta. Haluaisin painottaa, että tää saatettaisiin valmiiksi tässä aikataulussa. Toivon ponnelle kannatusta.

Kiitos.

298 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU JENNI HJELTIN ALOITE KIVIKON METSÄN SUOJELEMISESTA

Valtuutettu Jenni Hjelt

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän ihan ensimmäisenä aloitteeni allekirjoittaneita 28 valtuutettua. Kivikon metsä on koko kaupungin mittakaavassa tärkeä viheralue ja tärkeä osa kohti Sipoonkorpea suuntautuvaa vihersormea. Kivikon metsässä on tutkitusti vahvat luontoarvot, muun muassa Metso I ja Metso

23.11.2022

II -luokan kalliometsää. Alueella on myös alueen geologisesta historiasta kertovia merkkejä.

Me ollaan tässä ajassa herätty siihen, kuinka tärkeitä luontoarvot ja niiden turvaaminen ovat. Kun kaupunki kasvaa ja kehittyy, täytyy samalla metsien ja muiden viheralueiden olemassaolo turvata. Kaupungin kasvun ja luontoarvojen vaalimisen ristipaineissa me kamppaillaan kaupunkiympäristölautakunnassakin lähes viikoittain. Kuten kymppin ympäristö- ja lupajaosto lausunnossaan toteaa, nostetaan luonnonsuojeluohjelman valmistelussa esiin myös luontoympäristön virkistysarvot ja merkitys ihmisten terveydelle. Kivikon metsän alue on tärkeä ulkoilu- ja virkistysympäristö erityisesti lähialueiden asukkaille. Voimakkaan segregaaation alueella mahdollisuus nauttia luonnossa liikkumisesta korostuu. Siksi onkin tärkeää suunnitella alueen suojelu- ja virkistyskäyttö huolellisesti.

Kiitän kaikkia aloitevastauksen valmisteluun osallistuneita siitä, että alueen tärkeys on noteerattu ja sen suojelu otetaan tarkasteluun mahdollisimman laajana kokonaisuutena uuden luonnonsuojeluohjelman valmistelussa.

Valtuutettu Nita Austero

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos Hjelt, näin mahtavasta ja tärkeistä aloitteesta. Yhdyn täysin kaikkien siihen, mitä edellisessä puheenvuorossa toit esiin.

Mä haluan korostaa itsekkin sitä, että kaupunkiluonnolla on ihan valtava suuri merkitys eri ikäisten asukkaiden terveyteen ja hyvinvointiin. Kivikon metsäalue on yksi keskeinen hyvinvoinnin lähde alueen asukkaille. Lähimetsä toimii myös suurena vetotekijänä alueella ja sinne muuttamisessa. Mä pidän ehdottoman tärkeänä ja myönteisenä sitä, että Kivikon metsän säilyttämistä sen laaja-alaisuudessaan tarkastellaan uudessa luonnonsuojeluohjelmassa.

Kiitos.

23.11.2022

300 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE LUONNON MONIMUOTOISUUDEN VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA MAANKÄYTÖN HANKKEISSA

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä pidän tosi ongelmallisena sitä, mitä Helsingissä tällä hetkellä tapahtuu usein eli että yhtäältä strategiassa me kerrotaan, että me vaalitaan luonnon monimuotoisuutta ja tähdätään hiilineutraaliuteen, mutta jatkuvasti me kaadetaan kuitenkin monimuotoista ja kaupunkilaisille tärkeää luontoa, pienennetään hiilinielua. Toisaalta me tähdätään kasvuun, mikä on kaikkea muuta kuin kestävä.

Tän mun aloitteen vastauksen mukaan ongelma on kuitenkin myös kaupungin puolelta huomattu ja vastauksessa mainitut uudet ja suunnitteillakin olevat työkalut toivottavasti ratkaisee ongelmat ainakin suurelta osin. Mä oon tähän varsin tyytyväinen.

Aloitteen tiimoilta mä oon keskustellut virkahenkilöstön kanssa, ja on käynyt ilmi, että myös he toivoo, että sellaisissa kohdissa, joissa kaupungin omat tavoitteet, pääosin luonnon monimuotoisuuden varjelu, hiilineutraalisuus ja asuntorakentamisen tavoitteet on ristiriidassa, että sellaisiin kohtiin tuotaisiin kirkastamista. Se tavoite on nyt kirjattu myös tähän pohjaan. Vielä sitä kirkastamista tärkeämpää mun mielestä on se, että me ymmärretään syvästi se, mitä luonnon monimuotoisuus on ja miten tärkeätä on, että me vaalitaan Helsingin luontoa. On tärkeätä ymmärtää, ettei kaadettua puuta saa takaisin istuttamalla toinen sen tilalle. Monimuotoisuus on paljon tätä monisäikeisempi kysymys, ja Helsingissä luonto on monimuotoista nimenomaan siksi, ettei metsiä täällä ole käytetty metsätalouteen. Niiden on jatkossakin annettava kasvaa. Tähän tarvitaan siis työkaluja, joita on nyt suunnittelussa ja kokeilussa ja joista toivomme kuulevamme päivitystä. Siihen tarvitaan myös asennemuutosta.

Mä haluaisin vielä sanoa, että aloitejärjestelmässä on valtuutettu Ko-
lehmaisen aloite, jossa ehdotetaan, että jatkossa Helsinki kirjaisi, että rakennettaessa säästettäisiin mahdollisuuksien mukaan olemassa

23.11.2022

olevaa puustoa ja kasvillisuutta. Mä toivon, että sitä aloitetta kannatettaisiin laajasti.

Kiitos.

301 §

Esityslistan asia nro 20

VALTUUTETTU AINO TUOMISEN ALOITE KÄVELYPAINOTTEISTEN ALUEIDEN PILOTOINNISTA KOULUJEN YMPÄRISTÖSSÄ

Valtuutettu Nina Miettinen

Kiitos, puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Suomessa on aina naureskeltu Amerikan mallille, jossa autorumba koulujen edessä on loppumaton. Kuitenkin on helppo liukua kohti tätä samaa myös ihan täällä meidän kotikaupungissa. Siksi valtuutettu Aino Tuomisen aloite kävelyalueista koulujen ympärille osuu mun mielestä asian ytimeen. On ilahduttavaa, että kaupungin vastaus siihen on noinkin positiivinen.

Aloite on malliesimerkki ratkaisuehdotuksesta useampaan ongelmaan yhdellä iskulla. Kävelyalueiden kautta ilmanlaatu koulujen ympäristössä paranee eli lapset saa hengittää puhtaampaa ilmaa. Lasten hyvinvointi paranee, kun kävelyyn, pyöräilyyn ja skuaamiseen kannustava ympäristö mahdollistaa päivän aikana enemmän arkiliikuntaa. Samalla alueista tulee turvallisempia, mikä kannustaa lasten huoltajia luottamaan, että lapset voi kulkea kouluun itsenäisesti. Vielä kaupan päälle melu näillä alueilla vähenee. Tää ei siis pelkästään oo win-win-tilanne vaan win-win-win-win-tilanne. Toivottavasti toimenpiteet kävelyalueiden toteuttamiseksi saadaan nopeasti käyntiin. Meillä ei ole tosiaan aikaa hukattavaksi.

Vastauksessa esitellään esimerkiksi alueellisia liikenteen rauhoittamissuunnitelmia. Ne palvelisi niin koululaisia kuin muitakin koulun lähialueen asukkaita. Positiivista on myös se, että jokaisen helsinkiläisen

23.11.2022

koulun kohdalla voidaan löytää jonkinlaisia toimenpiteitä esitellyistä vaihtoehtoista.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos voi välittää myös valtuutettu Tuomiselle tästä aloitteesta. Mä itse joitakin vuosia sitten tein aloitteen siitä, että katutilaa voitaisiin ottaa koulujen pihakäyttöön. Tässä on puhuttu kadun muuttamisesta pihakaduksi Suutarinkylän peruskoulun ympäristössä, jossa on tätä samaa filosofiaa on ollut käytössä. Kuulostaa tosi hyvältä, mitä siellä on tehty. Oonkin tosi iloinen, että tätä toimintamallia ollaan jalkauttamassa Helsingin kouluihin.

Mä mietin, että kun tässä sanotaan, että tämä vaatii toimialojen välistä yhteistyötä ja resurssien kohdistamista ja vastuutahojen ja toimenpiteiden määrittely tarkentuu loppuvuoden -22 aikana, niin onko täällä paikalla joku, joka osaisi kertoa tästä lisää? Minkälaisessa aikataulussa tässä mennään ja minkälaisia resursseja tää vaatisi? Mielelläni kuulisin toimintamallin jalkauttamisesta. Tervehdin tätä ilolla ja kiitän paljon aloitteen tekemisestä.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan lyhyesti. Itse asiassa tänään kävin läpi vielä tätä aloitevastausta, ja ajattelin itse niin, että kun meillä on kaupunkiympäristölautakuntaan tulossa tulosbudjetti, jossa käymme läpi ensi vuoden toimintaa, niin siinä kohtaa ajattelin, että itse ainakin tarkastaisin, miten tämän toimintamallin, mitkä ovat niitä pilottikohteita, joita päästään tässä toisessa vaiheessa työstämään. Mutta tämän tarkemmin en osaa nyt vastata, vaan ajattelin, että siinä kohtaa lautakunnassa kyselisin.

23.11.2022

302 §

Esityslistan asia nro 21

VALTUUTETTU MIRITA SAXBERGIN ALOITE SOTE-PALVELUJEN PALVELUSETELIEN AR-
VON TARKISTAMISESTA

Valtuutettu Mirita Saxberg

Puheenjohtaja, valtuutetut.

Tässä kuultiin aikaisemmin valtuutettu Ebelingin hyvä puheenvuoro palvelusetelien arvoista. Kuten siinä yhteydessä mainitsin, olen tehnyt tästä aloitteen, niin että Helsingissä laajemmin tarkistettaisiin palvelusetelien arvoja vastaamaan yleisten kustannusten nousua. Täytyy sanoa, että en ole ikinä nähnyt näin lyhyttä ja ytimekästä aloitevastausta, ja se oli kaikki pelkkää plussaa. Oon siitä tosi iloinen. Kiitos asian käsittelyyn osallistuneille. Muun muassa Maaret Castrénille.

Käytännössähän tää aloitevastaus ja päätös, mitä me tänään ollaan tekemässä, tarkoittaa sitä, että sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat yritykset voivat jatkossa saada palveluistaan kohtuullisemman korvauksen. Kustannukset on nousseet voimakkaasti, mutta kaupunki on aiempien vuosien aikana todella laiskasti nostanut palvelusetelien arvoa. Meille kaikille julkista terveydenhoitoa käyttäville kaupunkilaisille tämän päätöksen odotetaan tuovan konkreettista helpotusta esimerkiksi lääkärille ja hammashoitoon pääsyyn. Se nostaa varmaankin myös vanhusien saaman hoivan tasoa, sillä palveluseteleitä siellä vanhuspuolella käytetään aika paljon.

Mä tein aloitteen kolmesta syystä. Nyt hoitojonot on sietämättömän pitkät, eikä aikoja tahdo saada. Osa terveyspalvelujen tarjoajista ei saa työstään asianmukaista palkkiota. Pitkittyessään tällainen tilanne joutaisi vääjäämättä ostopalveluina järjestettävien sote-palveluiden tarjoajien määrän vähenemiseen vielä entisestään. On myös eriarvoistavaa, jos palvelusetelin arvo on jatkuvasti palvelusta asiakkaalle aiheutuneisiin kustannuksiin nähden riittämätön.

Mä oon erityisen iloinen siitä, että tämä päätös palvelusetelien arvojen tarkistamisesta tulee parantamaan sekä kaupunkilaisten saamia palveluja, yhdenvertaisuuden toteutumista ja helsinkiläisten yrittäjien toimintamahdollisuuksia.

23.11.2022

Valtuutettu Hilkka Ahde

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tällä hetkellä Helsingin kaupungin palveluseteli, jolla kaupunki ostaa vammaisille lapsille kodin ulkopuolista hoitoa tai kotiin tulevaa hoitoa, esimerkiksi omaishoidon vapaat tai lyhytaikainen hoito, se on niin pieni, että palveluntuottajat eivät Helsingissä pysty tarjoamaan perheille hoitoa lauantain kello 18:n jälkeen. Eli käytännössä vammaiselle lapselle voidaan tarjota hoitoa vain arkena. Kuitenkin 62 % lastensa omaishoitajista on työssäkäyviä ja 91 % omaishoitajista on äitejä. Vapaiden tarkoitus on mahdollistaa hoitajalle lepo sekä se, että vammaisen lapsen sisarusten kanssa voidaan tehdä niin sanottuja normaaleita perheen yhteisiä asioita, kun enemmän tukea tarvitsevaa sisarusta ei tarvitse jatkuvasti huomioida. Kun hoitoa voidaan tarjota vain arkena, tarkoitus ei toteudu.

Myös moni kotiin hoitoa tarjoava yritys vaatii, että palvelua ostetaan suurempi tuntimäärä kerralla, esimerkiksi 8–12 tuntia. Arkena töiden jälkeen on hyvin vaikea keksiä, mitä virkistävää tekisi kodin ulkopuolella 8 tunnin ajan, esimerkiksi kello 16–00. Kodin ulkopuolella hoitoa tarvitsevat yritykset eivät voi tarjota pe–la hoitoa kaikille sitä haluaville, vaan näitä päiviä on haastavaa saada varattua.

Palvelusetelin olisikin ehdottomasti katettava vähintään työssäkäyville omaishoitajille myös sunnuntaihoito, jotta lepo ja virkistäytyminen aidosti mahdollistuisivat. Viime kesän CP-liiton järjestämällä kurssilla selvitettiin vanhempien kokemaa uupumusta ja lähes puolet olivat niin uupuneita, että tarvittaisiin interventio. Vammaisten lasten vanhempien uupuminen johtaa palveluiden ja kustannusten moninkertaiseen lisääntymiseen. On myös huolestuttavaa, että omaishoitajaäidit joutuvat jättämään työelämästä pois siksi, että palvelut eivät tue heidän työssä käymistään ja jaksamistaan. Moni omaishoitaja hoitaa lastaan myös öisin, ja heille tulisi taata lepo. Kun uupuminen johtaa totaaliseen romahdukseen, sen jälkien korjaamiseen menee vuosia. Tämän tietää moni burnoutista selvinnyt. Omaishoitajien kohdalla toipuminen on hyvin hankalaa, kun työt ovat kotona. Siksi teenkin seuraavan ponsiesityksen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän keinoja, kuinka taataan työssäkäyville vammaisten lasten omaishoitajille myös viikonloppuhoito, jotta lepo ja virkistäytyminen aidosti mahdollistuisivat.

Kiitoksia.

23.11.2022

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Saxberg sai erittäin hyvän vastauksen aloitteeseensa. Kuten apulaispormestari Sazonov sanoi, palveluseteleitä voidaan käyttää hyvin moniin tarkoituksiin. Silloin kun tarkoituksena on paikata omien resurssien puutetta taatakseen hoidon potilaille, niin setelin todellakin tulee olla vertailtavissa kustannuksiltaan ja sen tulee olla houkutteleva. Muutenhan sillä ei päästä siihen tavoitteeseen, johon kaupungissa pyritään. Eli tää arvon tarkistaminen on todellakin tärkeää, ei vain kerran vaan jatkuvasti. Hammaspuolella on ollut hyvät setelin arvot. 2017 tietoni mukaan asiat ovat lutviutuneet yksityisten palveluntuottajien kanssa. Ja kun tätä arvoa ei ole tarkistettu eikä se ole ollut ajanmukainen, niin nyt ollaan paljon huonommassa tilanteessa.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Ahteen tekemä ponsi on todella tärkeä. Meidän tulee taata työssäkäyville vammaisen lapsen vanhemmille ja koko perheelle mahdollisuus lepoon ja virkistytymiseen. Silloin ainoa vaihtoehto on oikeastaan viikonloppu. Tämä tukee tosiaankin näitten perheiden hyvinvointia ja sitä, että muut sisarukset myös saa omaa aikaa eikä vaan tää vammaisen lapsi. Meidän sote-lautakunnassa tulee kiinnittää näihin palveluseteliarvoihin lisää huomiota.

Nostan esille, Hilkka Ahteen jokin aika sitten hyväksytty aloite omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista. Tämä myös vaatii vammaisten lasten yksinhuoltajien kohdalla, että tulee mahdollistaa hoito ja muu, että omaishoitajat pääsevät liikuntapalveluiden pariin. Kannatan tätä pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

23.11.2022

Todella tärkeää keskustelua käydään, ja tää on tärkeä aloite. Jotta palveluseteli täyttäisi tarkoituksensa, on välttämätöntä, että sen arvo on riittävä ja vastaa sitä palvelua, josta on kysymys. Jotta tämä olisi mahdollista, meidän pitäisi nykyistä paremmin tietää, mitkä ovat meidän omat palveluiden järjestämis- ja tuottamiskustannukset. Ne pitäisi olla aika lailla läpinäkyvästi nähtävillä. Se ei tällä hetkellä vielä toteudu, ja on todella tärkeää, että valtakunnallisesti lakisääteisesti tämä vaaditaan, mutta Helsinki voisi olla tässä edelläkävijä. Olen tästä jättänyt aloitteen, ja se on parhaillaan valmistelussa. Virkamiesvalmistelussa ja lienee jo lautakunnassakin poliittisessa käsittelyssä. Jotta me voidaan tuottaa vaikuttavaa palvelua ja käyttää verorahoja vaikuttavasti, on tärkeää, että Helsinki olisi edelläkävijä siinä, mitä me tiedämme, mitä meidän oma palvelutuotanto maksaa, jotta voidaan allokoida määrärahat oikein. Se myös auttaa tässä palvelusetelin arvon määrittämisessä, mikä on äärimmäisen tärkeä, jotta me voimme tehdä hyvää yhteistyötä ja tuottaa palveluja yhteistyössä yrittäjien ja järjestöjen kanssa.

303 §

Esityslistan asia nro 22

VALTUUTETTU SINI KORPISEN ALOITE KESKENMENON JÄLKEISESTÄ NEUVOLAKÄYNNISTÄ

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisa valtuusto.

Keskenmeno on monelle suuri tragedia, ja sen kokeneet ovat usein palveluissamme väliinputoajia. Ihmiset voivat jäädä yksin ja peruvat lopulta kipeältä tuntuvan seuraavan äitiysneuvolakäynnin. Onkin erittäin tärkeä, mitä myös tässä aloitevastauksessa korostetaan, että keskenmenon kokenut saa tiedon, että hänellä on mahdollisuus terveydenhuollon ammattilaisen tapaamiseen ja myös psyykkiseen tukeen. Monella on paljon kysymyksiä asiaan liittyen. Erityisesti nostaisin vielä toistuvia keskenmenoja kokeneet, joille tilanne on hyvin sekä psyykkisesti että fyysisesti raskas. Tällaisessa tilanteessa meidän on pystyttävä tarjoamaan myös laajempaa psyykkistä tukea. Kiitos vielä Sini Korpiselle aloitteesta.

23.11.2022

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Palveluthan eivät ole yhtä kuin hyvä aikomus tai periaate, vaan palvelut ovat yhtä kuin se, mitä tapahtuu, kun niitä palveluita tarvitaan. Tässä aloitevastauksessakin käy ilmi, että tähän käyntiin periaatteessa on mahdollisuus, mutta käytännössä se, mitä päivystyksessä tapahtuu on se, että ihmisiä ohjeistetaan perumaan se neuvola-aika, kun ehkä olisi ollut tarvetta tuelle ja keskustelulle.

Senpä takia onkin hienoa, että apulaispormestari Sazonov ja hänen vastaesitystään toki kannattivat kaikki lautakunnassa ja tekivät erityishuomion sen suhteen, että tällainen ohjeistaminen olisi syytä lopettaa. Näin saadaan toteutumaan tosiasiallisesti se, että jokaisen keskenmenon saaneen on mahdollisuus se yksi neuvolakerta käyttää.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kokonaisuudessaan keskenmenoon liittyviin toimiin liittyy monia epäkohtia. Mä oon kiitollinen valtuutettu Korpiselle tästä aloitteesta. Mun mielestä aloitevastaus ei kuitenkaan vastaa todellisuutta. Keskenmenon yhteydessä ei itse asiassa tuoda esiin tarjolla olevaa tukea, ja ehdotettu neuvolakäynti olisi tosi paikallaan. Lisäksi epäkohtana on esimerkiksi se, että keskenmenoon liittyvän lääkärikäynnin yhteydessä ainoa tarjottava keskustelutuki on sairaalapastorin kanssa keskustelu. Olisi tärkeää tarjota tunnustuksetonta ammatillista keskustelutukea, jotta tuki vastaa sitä tarvitsevien kaupunkilaisten enemmistöä ja heidän tarpeitaan. Vain puolet helsinkiläisistä kuuluu kirkkoon, joten se, että keskenmenon yhteydessä ainoa tarjottava keskustelutuki on mainittu pastorin kanssa keskustelu, ei ole ajanmukaista tai vastaa kaupunkilaisten todellisuutta. Se jättää suuren osan ihmisistä ilman todellista tukea.

Koska keskenmeno on järkyttävä tapahtuma, pidän mahdollisuutta keskustelutukeen ihan olennaisena osana vanhemmista huolehtimista. Sen laiminlyönti voi johtaa välillisesti nouseviin kustannuksiin muualla, ja keskenmenon saaneen hyvinvoinnin redusointi fyysiseen terveyteen kertoo siitä, ettei keskenmenoa kokemuksena ymmärretä. Pidän tätä

23.11.2022

asennetta osana epäfeminististä ja jopa naisvihamielistä jatkumoa terveydenhuollossa. Siinä ohitetaan niin naisten gynekologiset ongelmat yleisesti, kuukautiskivut kuin vaihdevuosiinkin liittyvät ongelmat.

Mä oon tehnyt järjestelmään ponnien, jossa toivon tähän keskustelutukiasiaan muutosta.

Valtuusto edellyttävää selvitetävän mahdollisuutta tarjota tunnustuksetonta ammatillista keskustelutukea.

Toivon tälle ponnelle tukea.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan myös ihan ensin kiittää Sini Korpista tästä erinomaisesta aloitteesta.

Aloitevastauksessa todetaan näin: ”Keskenmenon jälkeen voi ottaa yhteyttä neuvolaan tai omalle terveysasemalle. Hoidon tarve arvioidaan ja asiakas voidaan ohjata terveysaseman terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolle.” Ikävä kyllä on kuitenkin niin, että erittäin moni keskenmenon saanut tietää, että nämä yhteydenotot poikivat lähinnä sellaisen reaktion, että tämä on tosi yleistä. Ei tarvitse tai kannata tulla paikan päälle ollenkaan.

On juuri niin, että jos pyytää keskusteluapua, tarjotaan sairaalapastoria, ja tässä tapauksessa tilanteen pitää olla jo sellainen, että ollaan sairaalassa eli ollaan jo sellaisten asioiden äärellä, mitkä edellyttää sairaalahoitoa. En myöskään tiedä mitään muita lääketieteellisiä toimenpiteitä, joissa potilas lähetetään lääkkeiden kanssa kotiin suorittamaan potentiaalisesti äärimmäisen kivulias toimenpide, jolle ei ole jälkikontrollia. Mun mielestä tämä kertoo siitä, että meidän kulttuurissa naisten kokemaa reproduktiivisiin seikkoihin liittyvää kipua vähätellään ja pidetään jotenkin normaalina silloinkin kun kipu on erittäin kovaa.

Tämä aloitevastaus käsittelee keskenmenoä fysiologisena ilmiönä, mutta olisi kyllä syytä huomioida, että keskenmeno voi olla myös psyykkisesti raskas kokemus ja silloin jos näin on, psyykkistä tukea pitäisi saada. Näillä sanoilla kannatan Elina Kaupilan pontta.

23.11.2022

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Valtuutettu Korpisen aloite on äärimmäisen tärkeä. Tämä on asia, josta on puhuttu aivan liian vähän ja asia, joka on aivan liian huonolla hoidolla ei pelkästään Helsingissä vaan valtakunnallisesti koko maassa. Taitaapa olla, että aika monessa muussakin maassa on sama tilanne, mutta tämä ei ole minkäänlainen selitys sille, että asian-tila on huono.

Katsoin äsken, mitä kaupungin omilla sivuilla todetaan. Täällä sivuilla todetaan näin, että mikäli koet tarvitsevasi asiantuntija-apua, asiasta kannattaa mainita hoitajalle tai lääkärille. Minun mielestä ei pitäisi olla näin päin, että mikäli koe tarvitsevasi, voit mainita asiasta, vaan nimenomaan niin päin, että meillä aktiivisesti tarjottaisiin keskusteluapua ja aktiivisesti tarjottaisiin käyntiaikaa.

Mehän tiedämme sen, että toistuvia keskenmenoja on myös erittäin paljon. Ne voivat olla hyvin haavoittavia raskaana olevalle itselleen, mutta myös parisuhteelle ja läheisille. Voi olla, että perheessä on myös jo aiemmin syntyneitä lapsia, ja koko perheelle voi olla suru, erityisesti jos on myöhäisestä keskenmenosta tai toistuvista keskenmenoista kysymys ja odotetaan ensimmäistä lasta tai edellisille lapsille sisarusta. Nämä tilanteet voivat olla sellaisia, että ne voivat jopa estää ja hankaloittaa uudelleen raskaaksi tulemistä ja estää sitä, että perheessä edes uskalletaan yrittää uudelleen raskaaksi tuloa.

Keskenmenot voivat tulla ihmisille mieleen vuosikymmentenkin päästä, ja niistä saattaa jäädä sellaisia traumoja, jotka vaativat myöhemminkin hoitoa. Sen takia hoitaminen varhaisessa vaiheessa on erittäin tärkeää. Nimenomaan niin päin, että apua tarjotaan, eikä niin että sitä pitää vaatia.

Valtuutettu Mikko Paunio

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoiset valtuutetut.

Kun tämä asia oli sote-lautakunnassa, hieman oudoksuin sitä, että keskenmeno tapahtuu henkilöllä eikä naisella. Totesin, että miehellähän keskenmenoa ei voi tapahtua, ja sen takia laitoin tyydytyksellä, mielihyvällä huomioon, että valtuutettu Koskela puhui naisten reproduktio-oikeuksista, mutta tässä kohtaa haluaisin myös todeta, että

23.11.2022

omassakin avioliitossa oli aikoja, jolloin lapsia oli hankala saada, ja tämmöisiäkin tapahtumia pääsi tapahtumaan. Kyllä se meille miehillekin on aika kova paikka. En ymmärrä ollenkaan, että tämä olisi pelkäämistään naisten ongelma. Siinä mielessä kyllä pidän hyvänä, että henkilö sanana on siinä, mutta se edeltävä sana kyllä viittaa siihen, että siinä meidät raskaana olevat miehet poissuljetaan. Ei kun inkludeerataan. Sori.

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Keskenmeno on todellakin traumaattinen kokemus. Useat naiset varmasti tarvitsevat sen jälkeen keskusteluapua, ja sitä tulee todellakin tarjota. Tosiasia on se, että sairaalassa erikoissairaanhoidossa keskenmeno on niin hirvittävän tavallinen, joka on tietysti tosi ikävä asia. Siellä ei ole resursseja siihen, että jokaista voitaisiin näin auttaa. Sairaalapastorihan on olemassa kaikkiin ikäviin tilanteisiin ja auttaa varmaan monia. Tosiasia on se, että kaikkia todellakaan ei niin sanotusti työnnetä sairaalapastorin kynsiin vaan Viuhkassa Tilkan tiloissa on psykologeja tätä toimintaa varten niille, jotka sitä kokevat tarvitsevana. Meillä on menossa Husissa tutkimus, josta kerroin jo sote-lautakunnalle ja jossa yritetään myös löytää ja kartoittaa ne naiset, jotka ovat tarpeessa, jotka eivät ehkä itse oikein edes huomaa, että ovat siinä tilassa, että keskustelu olisi hyvä asia. Tämmöisellä kyselykavakkeella, jota nyt tutkitaan ja muokataan hyväksi, löydetään ne, joille varmistetaan psykologin kanssa käyty keskustelu.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä oli nyt muutama ehkä väärinymmärrys tai väärinkäsitys tai väärintulkinta tästä tilanteesta, mitkä pitää oikaista. Ensinnäkin jos sanotaan, että yritetään kartoittamalla löytää ne naiset, jotka eivät oikeastaan edes tiedä olevansa avuntarpeessa, tämä tuntuu musta... Tietenkin on hirveän hienoa, jos näin on, mutta kun apuahan ei saa, vaikka sitä yrittäisi pyytää. On nimenomaisesti niin että ohjataan sinne sairaalapastorille. Siitä me Kauppilan kanssa ollaan nyt yritetty puhua, että

23.11.2022

tässä pitäisi olla mahdollisuus päästä myös psykologille tai esimerkiksi neuvolahenkilökunnan luokse keskustelemaan tästä asiasta.

Toki on niin, että tämä on valitettavan yleinen asia, jota tapahtuu tosi monille ihmisille, mutta mun mielestä se ei tarkoita sitä, että me voidaan jotenkin jättää huomiotta se ja sanoa, että ei ole resursseja. Kyllä on pakko pystyä hoitamaan semmoisia asioita, jotka tarvitsevat hoitoa, liittyi se sitten fyysiseen tai psyykkiseen. Kaikki eivät keskusteluapua tarvitse, mutta ne jotka tarvitsevat, ovat mielestäni sen ansainneet.

Ledamoten Eva Biaudet (replik)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, -lautakunnassa käsiteltiin mielestäni hyvin vakavalla mielellä tätä aloitetta. Mielestämme oli aivan, olimme aivan yhtä mieltä siitä, että avuntarve on aivan välttämätön. Siksi korjasimmekin vastausta niin että nimenomaan halusimme, että jokaiselle pitää varmistaa, että he saa tiedon mahdollisesta tapaamisesta, esimerkiksi neuvolakäynnistä, eikä ohjata esimerkiksi seuraavan neuvolakäynnin peruuttamista tai ohittamista. Joten mielestäni tämä viesti oli todella selkeä.

On vaikea tietenkin sanoa jokaiselle, mikä on oikea paikka, ja voi olla, että apu jonkun ajan kuluttua voi ollakin ehkä erityisen tärkeää. Sen lisäksi tietenkin, että siellä heti, jos on ollut sairaalakäynti, on ollut tarvetta asiantuntevaan ammattilaisen apuun, joka ei tietenkään ole sairaalapastori.

Valtuutettu Maaret Castrén (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskelalle ilman muuta näin on. Silloin kun resurssit vain on vähäiset, pitäisi löytää ne, joille vähäiset resurssit tulee kohdistaa. Jokainen tietää, mikä on psykologien ja psykiatrisen avun tilanne tämän päivän Suomessa. Todellakin on niin, että potilas ei aina siinä hätkähdyttävässä traumaattisessa tilanteessa ymmärrä, että hänellä on mahdollisuus tulla autetuksi. Hän voi sanoa usein, ettei tässä mitään. Kyllä mä pärjään. Sitten parin kolmen päivän kuluttua siellä kotona havaitaankin, että eihän tämä mennytkään ihan niin hyvin. Todellakin niin kuin valtuutettu Paunio sanoi, tässähän on perheestä usein

23.11.2022

kysymys. Kyllä perhe kokonaisuudessaan voi tarvita tukea, eikä vain nainen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Kati Juva

Lämmin kiitos todella Sini Korpiselle tästä aloitteesta. Tämä on todella tärkeä asia, usein vaiettu asia, naisten ja perheiden vaiettu suru. Musta on todella hienoa ja tärkeää, että tarjotaan kaikille, kerrotaan siitä mahdollisuudesta eikä vain niille, jotka hoksaa kysyä. Itse 90-luvulla seitsemän peräkkäistä keskenmenoa kokeneena voin sanoa, että silloin ei minkään näköistä ulkopuolista tukea tullut. Ei ollut aina ihan helppoa. Monia muitakin kummallisia piirteitä sen ajan hoitoihin ja käytäntöihin liittyi. En mene niihin nyt. Mutta todella olen iloinen, että tämä asia on nyt otettava ja otetaan vakavasti.

Haluaisin myös muistuttaa niille, jotka on pitkäaikaisten, toistuvien keskenmenojen kokeneiden perheiden kanssa, niin suosittelen, että adoptiokysymys otettaisiin aikaisemmin esiin. Mua edelleen harmittaa, että vasta seitsemän turhan yrityksen, turhan raskauden jälkeen aktivoitui se, että ryhdyin adoptioon. Olisi oikeastaan ollut fiksumpaa ja parempi myös psyykkisesti tehdä se aikaisemmin. Mutta suuri kiitos tästä aloitteesta.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on tärkeä aloite ja tärkeä ponsikin, jota valtuutettu Kauppila on tehnyt. Kuitenkin tässä kiinnittää nyt semmoinen seikka mun huomiota, kun sanotaan, että keskenmenon yhteydessä lääkärikäynnillä ainoa tarjottava keskustelutuki on sairaalapastorin kanssa keskustelu. Ymmärsinkö nyt oikein esimerkiksi valtuutettu Castrénin puheenvuoroista, että ei ole tilanne se, mikä tässä ponnassa sanotaan, eli ainoa tarjottava keskustelutuki ei olekaan sairaalapastorin kanssa keskustelu vaan on myös psykiatreja tai onko se psykologeja, joiden kanssa voi keskustella tästä, ja heitä on olemassa myös. Tämä vain tarkennuksena tähän, koska asia on sinänsä tärkeä. Mutta jos näin on, että apua jo tarjotaan, silloin ehkä ponnassa, en tiedä, voisiko siinä

23.11.2022

edellyttää selvitetävän, että apua olisi lisää saatavilla, jos tilanne ei ole se, että ainoa tarjottava keskustelutuki olisi sairaalapastori. Tarkennusta tähän kysymykseen.

Kiitos.

Valtuutettu Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Sini Korpiselle tärkeästä aloitteesta ja myös tästä keskustelusta aiheesta, josta varmasti olisi paljon enemmän syytä keskustella laajemminkin meidän palveluissa. Selvää on, että resurssit keskusteluapuun eivät ole riittävät tällä hetkellä. Siihen on varmasti monia syitä sekä Husissa että Helsingin puolella, miksi psykologille, neuvolapsykologillekin esimerkiksi perhekeskuksen kautta joutuu jonottamaan hyvin monta kuukautta myös tilanteessa, että on esimerkiksi ollut keskenmeno tai joutunut esimerkiksi synnyttämään kuolleen lapsen. Olen kuullut tällaisia tapauksia, että silloinkin on joutunut aika pitkään odottamaan ja on esimerkiksi päätynyt sen vuoksi vaikkapa järjestöjen autettavaksi. On minun mielestä selvää, että resurssit on saatava kuntoon. Ei varmaan ole niin, että sairaalapastori on ainoa, jota tarjotaan, mutta voi tietenkin olla, että niissä tilanteissa juuri se on ollut se keskusteluapu, jota on saatavilla.

Siinä mielessä kannatan kyllä tätä pontta, että selvitetään tätä tilannetta. Ennen kaikkea tietysti itse ajattelen, että meillä Husin päässä mutta myös sote-lautakunnan päässä paneudutaan tähän tilanteeseen ja katsotaan, onko saatavissa resursseja juuri näihin varsinkin akuutteihin tilanteisiin vielä jollain tavalla järjestettyä lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Tulkitset kyllä ihan oikein. Voin vielä valtuutettu Kalevalle selventää, että sairaalakäynnin yhteydessä annetaan A4, jossa mainitaan muistaakseni alimmalla rivillä sairaalapastori ainoana keskusteltutukena. Se on ihan faktuaalisesti näin, mutta jos minun sanani tästä ei riitä,

23.11.2022

tämähän on vain todellakin, että edellytetään selvitettävän. Se ei vielä johda mihinkään ylimääräiseen.

Kiitos.

304 §

Esityslistan asia nro 23

VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE VAMMAISTEN HENKILÖIDEN HENKILÖKOHTAISEN AVUN SAAMISESTA

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä aloitteeni on tosiaan koskenut henkilökohtaisen avun myöntämisestä ja erityisesti siihen liittyvää voimavararajausa. Voimavararajaus on lain kirjaus, joka edellyttää, että vammainen henkilö määrittää itse tarvitsemansa avun sisällön ja toteutustavan. Tätä voimavararajausa koskevat lain tulkinnat voivat aiheuttaa sen, että vammaiselle lapselle tai autismikirjoon kuuluvalla henkilöllä, kehitysvammaiselle tai puhevammaisten ihmiselle ei myönnetä lainkaan henkilökohtaista apua. YK:n vammaisoikeuskomitea totesi viime keväänä, että Suomi on rikkonut vammaissopimusta tapauksessa, jossa kehitysvammaiselle henkilölle ei myönnetty henkilökohtaista apua kotiin ja että voimavararajaus on YK:n vammaissopimuksen vastainen.

Tässä aloitteessa minä ja muut allekirjoittaneet olemme edellyttäneet, että kaupunki tilastoi, kuinka moni hylkäävistä henkilökohtaisen avun päätöksistä on eväty voimavararajauksen perusteella. Näin edellyttämme siksi, että jotta käytännöt voivat edetä, tarvitaan lisää dataa käytäntöjen kehittämisen tueksi. Tässä päätösesityksessä on nyt linjattu, että kaupunki tulee kehittämään kuluvan valtuustokauden aikana tilastointia siten, että jatkossa voimavararajauksen käyttö hylkäävien päätösten perusteena tilastoidaan. Olen tähän itse oikein tyytyväinen ja tulen tämän kuluvan kauden aikana seuraamaan tilanteen etene- mistä.

23.11.2022

Kiitos.

305 §

Esityslistan asia nro 24

VALTUUTETTU TEIJA MAKKOSEN ALOITE URHEAN YLÄKOULUTOIMINNAN LAAJENTAMISESTA

Valtuutettu Teija Makkonen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos vastauksesta aloitteeseeni. Liikunnasta ja urheilusta innostuneille nuorille tulee taata tasavertaisesti väylä liikuntamyönteiseen koulun, jossa koulu, urheilu ja seurayhteistyö mahdollistetaan valmiiksi rakennetulla erinomaisella Urhea-konseptilla. Kuten tiedämme, liikkumattomuus aiheuttaa yhteiskunnalle vuosittain jopa miljardien eurojen terveysmenot. Koululaisten Move-mittaukset sekä varusmiesten koko aika laskevat Cooper-tulokset kertovat synkkää todellisuutta nykyhetkestä, mutta myös tulevasta. Tämä johtaa väistämättä siihen, että myös suomalaisen huippu-urheilun tulevaisuudennäkymät ovat synkät, sillä lasten ja nuorten liikkuminen on sekä kansanterveyden mutta myös koko huippu-urheilun tärkein perusta.

Kuten pohjaesitys toteaa, Urhean yläkouluverkosto ei ole Helsingissä alueellisesti vielä kattava. Nyt päätettävässä pohjaesityksessä kuitenkin esitetään, ettei Urhea yläkoulu -toiminnan laajentamista kannateta, koska nuorten säännöllistä liikkumista edistetään kaikissa yläkouluissa jo monin eri keinoin. Aloitevastaus osaltaan osoittaa, ettei Urhean yläkoulutoiminnan kokonaisvaltaista konseptia ole täysin ehkä ymmärretty. Urhea yläkoulu mahdollistaa liikunnasta ja urheilusta innostuneelle motivoituneille nuorelle valmiudet koulun ja urheilun yhdistämiselle. Urhean tavoitteena on siten taata nuoren hyvä ja laadukas arki toimivalla koulu-koti-seura-yhteistyöllä koko kouluviikkoon sisältyvien fyysisten harjoitusten kokonaisrasitus huomioiden.

Aloitellessani onkin puhtaasti kysymys Urhean toiminnan laajentamisesta osaksi kaikkia helsinkiläisiä yläkouluja, koska Helsingissä on

23.11.2022

alueita, joissa Urhea yläkoulu ei konkreettisesti ole. Tämä asettaa nuoria eriarvoiseen asemaan, kun omalta oppilaaksiottoalueelta tai edes lähialueelta ei löydy Urhean yläkoulua lainkaan. Esimerkiksi Vantaalla jokainen yläkoulu toimii Urhea yläkouluna liikuntalähikoulumallissa. Tällä hetkellä Helsingin Urhea yläkoulu -verkosto kattaa vain noin 8 % Helsingin oppilasmäärästä. Jotta koulu liittyisi mukaan Urhean yläkoulutoimintaan, on se kouluissa rehtorin päättäntävallan alla. Yläkoulutoiminnan laajentaminen Helsingissä täydentäisi kaupunkistrategian liikumisen edistämistä sekä myös hyvinvointisuunnitelmaa. Poliitikkojen tulee uskaltaa linjata terveyttä edistäviä päätöksiä ja siten ohjata myös koulujen toimintaa suuntaan, jolla on positiivisia vaikutuksia. Liikunnan ja urheilun lisääminen ja mahdollistaminen yhä useammalle siitä innostuneelle nuorelle on kiistatta yksi tällaisista.

Tavoitteellisesta urheilusta innostuneita nuoria on Urhean mukaan Helsingissä arviolta noin 500–800 oppilasta, jotka tällä hetkellä ovat Urhea koulun ja opetuksen ulkopuolella kokonaan, joten jo tältä pohjalta verkostokoulujen määrää tulisi lisätä alueellisesti kattavammaksi. Tarvitaankin myös aikuisten asenteiden muutosta ja positiivisempaa suhtautumista liikuntaa ja urheilua kohtaan. Nähdäkseni Helsingin tulisi vähintään ottaa tavoitteeksi se, että viiden vuoden päästä Urhea koulu -verkostoa on laajennettu kaikki Helsingin yläkoulut kattavaksi.

Lausuntopohjassa onkin onneksi todettu, että kaskon toimialalla pyritään lukuvuoden -22–23 aikana selvittämään mahdollisuuksia lisätä Urhean toimintaa kaupungin kouluissa, jotta verkostotoimintaan osallistuvia kouluja olisi laajemmin ja tasavertaisemmin tarjolla kaupungin eri alueilla. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, liikuntapalvelut tukevat osaltaan toiminnan mahdollistamista yhä kattavammin. Kiitos jo tästä. Toivon sen johtavan Urhea yläkoulujen määrän kasvattamiseen myös katvealueilla.

Kiitos.

23.11.2022

306 §

Esityslistan asia nro 25

VALTUUTETTU MAHAD AHMEDIN ALOITE NAISTEN UIMAVUOROISTA ITÄKESKUKSEN
UIMAHALLIIN

Valtuutettu Dani Niskanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse näen niin, että meillä Suomessa ja laajemminkin läntisissä maissa hyvin tärkeä periaate on se, että tytöt ja naiset on tasa-arvoisia poikien ja miesten kanssa. On musta tosi tärkeää, että tästä pidetään kiinni. Sen takia näen kyllä vähän ongelmallisena tämän tyyppiset aloitteet, missä halutaan luoda vaikka naisten erillisiä uimavuoroja, jossa käytännössä mahdollistetaan tällaisten rakenteiden oleminen Suomessa, joissa tätä periaatetta loukataan. Tässä pitää tosiaan olla tarkkana, ja se viesti, mitä me lähetetään, pitäisi olla jokaiselle tytölle ja naiselle se, että voit olla ihan yhtä hyvä kuin poika tai mies. Voit tehdä elämässä, mitä haluat. Voit mennä paikkoihin, mihin haluat ihan yhtä lailla kuin pojat ja miehetkin. Erityisesti alaikäisten tyttöjen kohdalla olen vakuutunut siitä, että monet näistä tytöistä ei tee, ei pysty itsenäisesti tekemään sitä päätöstä, vaan tietysti vanhemmat vaikuttaa siihen. Sen takia musta olisi tärkeää, että pidetään kiinni meidän arvoista ja ei lähdetä rakentamaan tällaisia rakenteita, missä tyttöjä ja naisia syrjäytetään pojista ja miehistä.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Itse olen vahvasti ja voimakkaasti sitä mieltä, että jokaisella helsinkiläisellä sukupuolesta, taustasta, muusta riippumatta pitää olla mahdollisuus ja oikeus harrastaa liikuntaa. Olen voimakkaasti sitä mieltä, että jokaisella tytöllä ja naisella pitää olla oikeus ja mahdollisuus harrastaa uintia samoissa halleissa kaikkien muiden kanssa. Tämän eteen meidän pitää tehdä töitä.

23.11.2022

Mutta samaan aikaan meidän pitää myös tunnustaa, tunnistaa se realiteetti tällä hetkellä, että tämä ei ole tilanne kaikkien naisten ja tyttöjen osalta. Silloin meidän pitää miettiä, pystymmekö tarjoamaan myös näille tytöille ja naisille mahdollisuuden liikuntaan, mahdollisuuden uimataidon oppimiseen, joka on erittäin tärkeä taito – parhaimmillaan tai pahimmillaan taito, joka voi pelastaa hengen. Sen vuoksi meidän näiden kahden väliltä pitää pyrkiä löytämään yhteinen tie. Me kannustamme siihen, me pyrimme mahdollistamaan sen, että jokainen tyttö, nainen voi meidän uimahalleissa uida, nauttia liikunnasta, oppia uimataittoa, mutta samaan aikaan tiedostamme sen, että ainakaan vielä tilanne ei ole se, että kaikki voivat olla samoilla vuoroilla.

Sen vuoksi on tärkeää, että Helsingin kaupunki on tarjonnut myös Jakomäen uimahallissa naisille suunnattuja vuoroja. Ne ovat olleet aivan äärimmäisen suosittuja. Ne ovat olleet täynnä jatkuvasti, ja se palaute, kun olen käynyt keskustelemassa meidän liikuntaohjaajien kanssa, näitä on pidetty hyvin tärkeinä.

Sen vuoksi, kuten tässä aloitevastauksessa todetaan, tätä on pidetty tärkeänä ja hyvänä keinona mahdollistaa uimataito, liikuntamahdollisuudet ja selvitetään sitä, voidaanko näitä lisätä Jakomäen uimahallissa. Samaa aikaan, kuten vastauksessa todetaan, Itäkeskuksen uimahalli ei sovellu tähän sen vuoksi, että se on suuri, meidän suosituin kaupungin uimahalli ja se on myös arkkitehtonisesti sellainen, että sitä ei voi ajatella tähän toimintaa. Minun mielestä tässä pitää yhtä aikaa, kun me puolustamme tyttöjen ja naisten oikeuksia, meidän pitää myös tunnustaa realiteetit ja huolehtia siitä, että kaikilla tytöillä ja naisilla on oikeus uida ja liikkua myös Helsingissä.

Valtuutettu Fardoos Helal

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannustan Mahad Ahmedin aloitteeseen, koska naisten uimavuorot ovat monille naisille ja iäkkäille musliminaisille ainoa mahdollisuus liikkua vedessä.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos, puheenjohtaja.

23.11.2022

Vaikka se, että annetaan tuki naisille ja tytöille harrastaa liikuntaa, on hyvin tärkeä, on samalla mietittävä sitä viestiä, mitä tämänkaltaisen vaikka aloite antaa, ja erityisesti miettiä tapoja, miten mennä eteenpäin. Siksi nimenomaan äsken puoluekollega Dani Niskasen puheen-vuoro oli aivan loistava, koska hän painotti viestin merkitystä.

Mun mielestä tällaiset aloitteet nimenomaan eriyttää naiset miehistä. Tässä aloitteessa annetaan ikään kuin viesti tai tämänkaltaisissa on sellainen sisältö, että jotenkin naiset ja tytöt kuuluisi olla erillään pojista ja miehistä juuri uskonnollisten seikkojen takia. Jos tällaisia aloitteita tulee lisää, oli se sitten kaupungin tasolla, valtakunnan tasolla ja niin edelleen, voi vain ajatella ja miettiä, mihin se johtaa.

Mulla on itse henkilökohtaista kokemusta ollessani pieni tyttö. Siinä vaiheessa kun mä olin 10–9-vuotias, minun vanhemmat ei enää antaneet minun käydä uimahallissa, koska olin tyttö ja minun ei kuulunut uida poikien kanssa. Musta se oli aivan kummastuttavaa ja ikävää. Muistan sen aina. Siihen ei millään tavalla puututtu, ja sen takia en ole kunnolla oppinut uimaan Suomessa. Sen jälkeen aikuisiällä olen mennyt uimakursseilla ja muuta. Juuri tämänkaltaiset aloitteet estää minun kaltaisten naisten kotoutumista ja uimista.

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet (replik)

Puheenjohtaja.

Mielestäni on ehkä tärkeää, että tähän ei liian aseteta tällaisia periaatteellisia suuria seurauksia. Meillähän on Yrjönkadun halli, joka perinteisesti on, missä ollut naisvuoroja. On monia syitä, minkä takia voi olla monenlaista tarjontaa meidän uimahalleissa.

Olen toki samaa mieltä siitä, että on tärkeää, että pienet tytötkin saa osallistua yhdenvertaisesti poikien kanssa koulussa esimerkiksi urheiluun. Siellä tulee tehdä kaikki sen puolesta, että tällaista jaottelua ei tapahdu. Mutta tietysti on myös niin, että varsinkin sitten kun ihmiset päättää itse aikuisena, en näe, että se ettei ole mitään esimerkiksi uimahallitarjontaa naisille tai niille, jotka haluaa olla nais erityisissä, niin että se olisi joku hirveän iso päämäärä. Mielestäni apulaispormestari aika hyvin tiivistä tämän, miten tämä tilanne on tällä hetkellä, eikä se ole mikään suuri ongelma.

23.11.2022

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Toisin kuin valtuutettu Biaudet minä näen tämän kyllä hyvin periaatteellisenä kysymyksenä aivan kuten valtuutettu Sohrabi erittäin painavasti ja ansiokkaasti omassa puheenvuorossaan toi esille. Nyt jos on niin, että rajoitetaan miesten oikeutta uimiseen sillä varjolla, että joku nainen ei halua tai suostu tai jonkun uskonnollisen syyn takia yhteisön painostuksesta koe mahdolliseksi uida siellä. Kuunnelkaa nyt, edustaja Biaudet, niin voitte oppia jotakin. On hyvin hankala silloin nähdä se, ruvetaan rajoittamaan miesten uimista sen takia, että joku ei halua sopeutua tähän kulttuuriin. On olemassa naisille erityisiä uimavuoroja. Kyllä niiden pitää riittää. Itäkeskuksen uimahallia käytetään niin paljon, että ei mitenkään voida hyväksyä sitä, että ruvetaan rajoittamaan tällä tavoin. Sillä tavalla toiseutetaan näitä nuoria tyttöjä ja naisia siitä yhteydestä, mikä meillä täällä Suomessa vallitsee ja mistä me voidaan olla ylpeitä, että tasa-arvo on kehittymässä parempaan suuntaan. Pidän erikoisena tätä puheenvuoroa.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin halunnut vain muistuttaa, että Seurasaressahan 1900-luvun alusta asti ollut naisille tarkoitettu oma uinti- ja auringonottoalue. Ei tämä ole sen kummallisempaa. Totta kai meidän pitää pyrkiä, että olisi mahdollisimman yhdenvertainen kohtelu, mutta näkisin, että kuitenkin uskonnollisista syistä moni näistä naisista tai tytöistä ei itse voi vaikuttaa. He on miesten ikeen alla. Minkä takia me ei sallittaisi tällaista mahdollisuutta? Tosi hienoa, jos Jakomäessä pyritään lisäämään näitä uintikertoja. Kehitys tapahtuu pikkuhiljaa. Ei sitä väkisin pidä ajaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

23.11.2022

Minä puolestani kannatan tätä mahdollisuutta, että naiset, jotka eivät voi uida miesten kanssa, saavat kaksi tuntia viikossa. Se on erittäin pieni vaatimus, eikä ole heidän vika, että heillä on tällainen kulttuuri.

Valtuutettu Pia Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Anteeksi. Kiitos, puheenjohtaja.

Olen nyt kyllä samoilla linjoilla kuin valtuutettu Asko-Seljavaara tässä. Varmasti hyvin moni nainen ihan uskonnostakin riippumatta toivoisi, että olisi naisten uimavuoroja enemmän. Minusta tämä on ihan hyvä aloite. Ei välttämättä tähän Itäkeskuksen uimahalliin, kuten apulaismestari Arhinmäki perusteli, mutta minusta tällaisia vuoroja voi oikein hyvin olla.

Kiitos.

Valtuutettu Mahad Ahmed

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tällä hetkellä naisille tarkoitettuja uimavuoroja Helsingissä on Jakomäen sekä Yrjönkadun uimahalleissa. Jakomäen uimahallivuorot ovat erittäin suosittuja, ja olen kuullut sen olevan usein todella täynnä. On ollut kertoja, jolloin ei ole ollenkaan päästy uimaan ja uimavuoroa on joutunut jonottamaan ulkona. Tätä nykyään on parannettu niin, että aika varataan etukäteen uimavuorolle. Naisten omalla uimavuorolla uintimahdollisuutta tarjotaan sellaisille naisille, joiden uskonto tai joku muu syy, kosmeettinen haitta tai vamma estää uimisen yhdessä miesten kanssa. Ihmisen taustasta huolimatta uimataito on tärkeä taito jokaiselle ihmiselle. Kaikkien pitäisi voida käyttää ja tulla uimahalliin. Uimahallit saavat perusrakentamisen valtionavustusta, ja niiden toimintaa tuetaan kunnallisverorahoin. Tämän vuoksi jokainen ihminen voi käyttää näitä, vaikka se vaatii erityisien uintivuorojen järjestämistä. Vain naisille suunnatuilla uintivuoroilla on kaupungissamme suuri tarve.

Tasa-arvolaki hyväksyy naisilla ja miehillä jaettavat urheiluvuorot, koska näitä voi perustella tasa-arvovaltuutetun mukaan häveliäisyydellä. Tasavertaisuuden näkökulmasta sekä fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi kaupungin tulisi vastata tähän tarpeeseen. Maahanmuuttajanaiset ovat tutkitusti liikuntaa arjessa vähinten

23.11.2022

harrastava väestöryhmä. Naisten uimavuoroja enemmän järjestämällä tukisimme myös naisten liikkumista. Naisten uimavuoro tukisi myös äidin ja lasten yhteistä harrastusta. Tällä hetkellä moni nainen ei voi käydä ollenkaan uimassa lasten kanssa. Ehdotin Itäkeskuksen uimahallia, koska idän suunnalla ei tällaisia vuoroja ole.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaispormestarin selonteko tästä asiasta oli minun mielestä tosi hyvä. Tästä käytiin myös lautakunnassa minun mielestä rakentavaa ja hyvää keskustelua. Niin kun Ahmedkin vastasi omassa puheenvuorossaan, tällainen sukupuolieriytetty toiminta on osa tasa-arvon edistämistyötä, ja sitä tehdään ja on historiallisesti tehty aina. Meillä esimerkiksi koulussa seksuaalikasvatuksen opetuksessa on ihan tavanomaista se, että saattaa olla sukupuolieriytettyä opetusta ja joustavasti yhdessä opiskellaan. Se ei ole ollenkaan kummallista, joten tämä kertoo ehkä enemmän tällaisesta identiteettipoliittisesta projektista, miksi tästä nyt nostetaan niin suuri älämölö, koska aina kun puhutaan maahanmuuttajataustaisista ja tytöistä ja naisista, puhutaan, että heidän pitäisi saada osallistumaan yhteiskunnan toimintoihin. Sitten kun sellaisia toimia esitetään, sekin on sitten väärin. Oli lautakunnassa myös erittäin kiinnostavaa kuulla Jakomäen uimavuoroista, kuinka valtavien suosittuja ne on. On tosi sääli nimenomaan, että ihmiset joutuu ulkopuolella jonottamaan, joten suuri tarve tälle on.

Minun mielestä tämä aloite on tosi hyvä ja myös tavoite siitä, että edistetään sukupuolten tasa-arvoa niin että jokainen voi osallistua tasavertaisesti yhteiskunnan toimintoihin.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Täällä on ollut erittäin hyviä puheenvuoroja. Kiitos, Dani Niskanen ja Atte Kaleva ja Seida Sohrabi. Meidän ei pidä alkaa ryhtyä täällä nöyristelemään muiden kulttuurien edessä. Pidän aika absurdina tätä keskustelua, kun tiedän sen, että kotihoidossa ikääntyneet suomalaiset naiset, heille tulee suorittamaan nykypäivänä miehet intiimipesua. Se

23.11.2022

on sellainen asia, joka on täysin normien mukaista. Meidän pitäisi miettiä, miten samaan aikaan voidaan ajatella, että se, että mies pe-see naista, on ihan OK, ja sitten nainen uimapuvussa ei saa mennä samalle vuorolle miehen kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos aloitteesta, ja kiitos apulaispormestari Arhinmäelle hyvästä vastauksesta. Hyvä kuulla, että Jakomäen uimahallin on mahdollista laajentaa naisten uimavuoroja. On tärkeää tietenkä se, että tuemme tasa-arvoa ja se, että tyttöjen ja naisten itsemääräämisoikeutta edistetään. On tärkeää se, että kaikki lapset jo pienestä asti kasvavat siihen, että kaikki sukupuolet ovat tasa-arvoisia ja kaikilla on samat mahdollisuudet ja oikeudet. Toisaalta on tärkeää, kuten monissa puheenvuoroissa on tullut esille se, että osallisuutta tässä yhteiskunnassa ja toisaalta mahdollisuutta esimerkiksi liikuntaan edistetään. Välillä tasa-arvon edistäminen tarkoittaa myös sukupuolierillistä toimintaa.

Nuorten kyky käsitellä esimerkiksi terveystiedon yhteydessä myös seksuaalisuuteen ja seksuaaliterveyteen liittyviä asioita yhdessä eri sukupuolten kanssa on nykyään oikeastaan aika hyvä. Samalla toisaalta se, että vaikka teoreettisella tasolla asioita pystytään keskustelemaan ja käsittelemään ja opiskelemaan hyvin yhdessä, ei välttämättä aina näy käytännössä, vaan myös kouluissa monet tytöt saattaa lintsata uintikerroilta sen takia, että ovat ehkä fyysisesti kehittyneet aikaisemmin tai myöhemmin kuin jotkut toiset oppilaat tai kokevat, että he ei halua olla samaan aikaan liikuntatunneilla muiden luokkakavereiden kanssa. Ihan samalla tavalla naisten uimavuorot palvelee monenlaisissa elämäntilanteissa monenlaisista etnisistä ryhmistä tulevia tai juuriltaan täysin kantasuomalaisia tyttöjä ja naisia. Näen, että tämä on monella tavalla tärkeä aloite ja edistää sekä toimintaa yhteiskunnassa että liikkumista.

Kiitos.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Kiitos.

23.11.2022

En voinut olla panematta merkille huomattavaa ristiriitaa, joka salin oikean laidan puheenvuoroissa on tänään nähty. Tällä on kuitenkin useaan kertaan muun muassa Teija Makkosen aloitteeseen liittyen kannettu huolta siitä, että ihmiset eivät liiku tarpeeksi. Nyt kun ehdotetaan tällaista keinoa, joka todella mahdollistaa kaikille naisille vesiliikunnan, siihen liittyy yhtäkkiä tällaisia ideologisia esteitä. En voi olla kysymättä, haluatteko te edistää sellaista politiikkaa, joka lisää ihmisten liikunnista vaiko ette. Vain naisille suunnattujen vuorojen suosio on merkilepantavaa, kuten täällä on useaan otteeseen todettu. Aloitteelle on selkeä tarve. On tosi tärkeää, että näiden vuorojen osalta, jolla on kova kysyntä, mietitään sitä, miten niitä voi tarjota kaikille.

Kiitos.

Valtuutettu Suvi Pulkkinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos erinomaisesta aloitteesta. Itse olen Itäkeskuksen uimahallin aktiivinen käyttäjä, ja siellä on kyllä silmiinpistävää se, että siellä on todella paljon isiä ja poikia yhdessä uimassa. Siinä ei ole mitään vikaa, mutta naisten poissaolo siellä näkyy hyvin vahvasti. Soisin sen, että naiset pääsisivät ja voisivat uida nykyistä enemmän. Me kaikki tiedämme varmasti, mikä on yleisin hukkumiskuoleman syy. Se on heikko uimataito ja uimataidon puute. Me ei saada uimataitoa lisättyä sillä, että me sanotaan, että toimitaan kaikki samalla tavalla kaikki samuille vuoroille, vaan sillä, että me huomioidaan eri ihmisten tarpeet – sellaiset tarpeet, joihin ihmiset eivät ole itse voineet vaikuttaa.

Toisena asiana haluaisin nostaa esiin myös sen, että tähän tosiaan liittyy paljon muitakin kuin kulttuurisia kysymyksiä. Moni esimerkiksi nuori teini-ikäinen tyttö voi kokea arkuutta yleisillä uimavuoroilla tai se voi liittyä kehoon, mihin tahansa. Uimahallin pitäisi olla turvallinen paikka jokaiselle. Soisin, että jokaisella ihmisellä olisi semmoinen olo, että omassa kehossa voi turvallisesti ja hyvillä mielin olla uimahallissa millä tahansa vuoroilla, mutta näin ei ole, ja se on joskus liikaa vaa-dittu. Siksi on tärkeää, että erilaisia mahdollisuuksia mahdollistetaan kaikille.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

23.11.2022

Aina tulee tempuroitua tämän kanssa.

Valtuutettu Sohrabi kertoi, miten 12-vuotiaana ei vanhempiensa rajoitusten takia päässyt enää uimahalliin ja siksi ei oppinut kunnolla uimaan. Nythän tällainen naisille tarkoitettu vuoro, mistä me nyt puhutaan tässä, palvelisi nimenomaan sitä asiaa, että näin ei samalla tavalla kävisi, sillä tietenkin meillä on edelleen vanhempia, jotka vastavasti rajoittavat tyttöjen uimista. Toisaalta kuten on käynyt ilmi, omassakin kulttuurissamme on paljon naisia ja tyttöjä, jotka eivät eri syistä haluaisi esiintyä vähäpukeisina miesten katseen alla.

Apulaispormestari Arhinmäki kuvasi mielestäni oikein hyvin sitä, että tässä kannattaa tasapainoilla juuri siksi, että kaikilla naisilla ja tytöillä olisi mahdollisuus harrastaa uimista.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Luulen, että me kaikki tässä salissa pidämme kuitenkin tärkeänä sitä, että täällä olevat yhteiskunnan jäsenet osallistuvat laajasti ottaen meidän palveluihin, lapset ja nuoret tutustuvat koulujen kautta toisiinsa, ja aikuiset ovat toistensa kanssa tekemisissä. Se koskee niin meitä kansasuomalaisia kuin myöskin vieraskielisiä ihmisiä. Mutta sitten kun on kyse palvelujen käytöstä, niin kuin tässä on kuitenkin uiminen ja vesiliikunta, joka on hyvin intiimi asia, niin pidän tätä ajatusta, joka on nyt Jakomäessä käytössä ja josta valtuutettu Ahmed tässä omassa aloitteessaan puhuu ihan järkevänä, että tarjoamme myös vieraskielisille mutta kaikille naisille mahdollisuuden omaan vuoronsa. Kyllähän mahdollisuuden tarjoaminen on osa myöskin maahanmuuttajien tapauksissa kotoutumista ja sitä, että päästään pois sieltä kotoa, pääsee tutustumaan suomalaiseen yhteiskuntaan, pääsee tutustumaan sen vuoronkäytön kautta ehkä muihin perheisiin, muiden lasten vanhempiin. Enkä näe tässä sellaista mörköä tai pelkoa, että tämä jollain tavalla lähtisi eriyttämään meidän perusajatusta siitä, että olemme tasa-vertaisessa, yhdenvertaisessa asemassa täällä suhteessa toisiimme ja vaalimme sitä ajatusta, että kun tänne tulee myöskin vieraskielisiä ihmisiä, niin hekin omaksuvat tämän saman periaatteen ja ajatuksen ajan kanssa. Tämä uimahallivuoroajatushan tarjoaa sen mahdollisuuden, että naiset myöskin maahanmuuttajaperheistä pääsevät osaksi suomalaista yhteiskuntaa.

23.11.2022

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen tässä asiassa valtuutettu Heinäluoman kanssa nyt, joka oli viimeisin puhuja, osittain samaa mieltäkin. En usko, että tällainen päätös nyt on omiaan edistämään islamisaatiota merkittävässä määrin tai edes missään määrin Helsingissä. Päinvastoin katson ja suhtaudun tähän aika pragmaattisesti. Ajattelen ja tiedän, että esimerkiksi yksityisilläkin kuntosaleilla on ketju, jotka on vain toiselle tai naisille suunnattuja, ja he ovat havainneet sen, että se lisää liikuntaa. Näen, että tässä päätöksessä on vähän sama tausta-ajatus siitä, että näin me voidaan saada semmoisia ryhmiä liikkumaan, jotka muuten eivät menisi.

Toki siinä määrin nyt sohaisen ampieispesä, kun totean, että tämä instituutio Yrjönkadun uimahalli taas siinä määrin on ehkä epäonnistunut siinä, että jos joka toinen päivä on vain varattu toiselle sukupuolelle ja joka toinen toiselle. Se on omiaan taas ehkä vähentämään liikkumista, mutta tässä esityksessä ja nyt kun käytäntö on se, että yhdessä uimahallissa on epäsä- tai harvakseltaan tällainen vuoro, sillä ei ole sellaisia vaikutuksia. Siihen on helppo varautua tietäen, että yhtenä viikonpäivänä tietyn ajan uimahalli ei ole toisen sukupuolen käytössä. En pidä tätä siinä määrin ongelmallisena ratkaisuna, päinvastoin ihan hyvänä. Tosiaan en usko, että jos tällainen päätös tehdään tai tällaista vaikka lisättäisiin joku toinen vuoro, mikä olisi vain naisille, niin se olisi omiaan hämärtämään sitä, mikä on suomalaisen yhteiskunnan perusarvot ja perustuslaissakin turvattu tasa-arvo. Ehkä yritän tähän pragmaattisesti suhtautua niin kuin toki kaikkiin päätöksiin, joita täällä tehdään.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä se, mitä haluaisin tuossa vastapuheenvuorossani sanoa, aika paljolti tuli. Mutta tosiaan kertoisin vielä, että naisten uimavuorot todelakin palvelee monia meitä kantasuomalaisia. Kuten valtuutettu Nuorteva totesi, ylipaino, erilaiset kehon vajavuudet, onnettomuuksien, erilaisten leikkausten jälkitilat ja muut voi olla esteenä, että kerta kaikkiaan nuori tai vanhempikin ihminen ei kehtaa yleisiin uimahalleihin mennä. Kulttuuriset erot eivät ole ainoita. Yrjönkadun uimahallista sanoin, että minusta on kuitenkin hienoa, että siellä tavallaan kunnioitetaan kulttuuriperinteitä, mitä se hallikin edustaa. Sitähän tämä

23.11.2022

mahdollisuus naku-uintiin, kuten Seurasaaren hieno uimaranta-ajatus myös on ollut.

Valtuutettu Korpiselle haluaisin todeta, että kotihoito ei pyörisi ilman maahanmuuttajataustaisia hoitajia. On todella tärkeää, että siellä on nykyisin paljon miehiä, koska työ on niin raskasta. Kotihoidossa kunnioitetaan asiakkaiden mielipiteitä ja yritetään ottaa heidän toiveensa huomioon. Moni kotihoidon asiakas hyväksyy täysin maahanmuuttajataustaisen koulutetun miespuolisen avun kotihoidossa. He on todella empaattisia ja ystävällisiä, mutta jos joku asiakas kieltäytyy eikä halua esimerkiksi suihkuapua mieheltä, se yritetään ottaa huomioon.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Täällä on noussut Yrjönkadun uimahalli ja sen suku-, miesten ja naisten vuorot esille. Niihin on vielä käytännöllisempi syy. Se liittyy siihen, että Yrjönkadun uimahalli, jonka remonttiin nyt tänään hyväksytyssä budjetissa on myös investointisuunnitelmassa varattu määrärahoja, on ehkäpä maailman kaunein uimahalli. Ainakin meidän helsinkiläisten mielestä se on maailman kaunein. Se on suojeltu, ja sen peseytymistila-, pukuhuonetilaratkaisut ovat sen kaltaiset, että siellä ei pysty pukuhuonetiloja sillä lailla eristämään, vaan siitä johtuu, että siellä on vain naisten tai vain miesten vuoroja, koska pukeutumis- ja peseytymistiloista on suora näkymä halliin uima-altaalle. Emme tietenkään halua tätä arvokasta suojeltua historiallista kokonaisuutta tarvella.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten tässä on nostettu esille, ilman muuta naisten ja tyttöjen liikkuminen on erittäin tärkeää ja erityisesti se, tytöt ja naiset, erityisesti maahanmuuttajataustaiset, pääsevät osaksi yhteiskuntaa. Mutta sitä todella haluaisin toiselle päähän viestin laittaa, että kun olen 25 vuotta Suomessa asunut ja kuitenkin maahanmuuttajayhteisöstä tulen, kyllä näen ongelman siinä, että jos tällaiset aloitteet pääsee toteutumaan laajasti, viesti on väärä. Tässä aikaisemmin Gebhard halusi kysyä, miten me nostetaan esille, että liikunta on tärkeää, mutta samaan aikaan

23.11.2022

me ei olla valmiita kannattamaan. Tietyt henkilöt täällä ei ole valmiita kannattamaan tämänkaltaisia aloitteita. Kyse on siitä, millä tavalla se toteutetaan. Mistä siinä on kyse? Tässä on minun mielestä eriyttämisen aspekti kyseessä.

Rantanen taas nosti esille, että olin 12-vuotias, kun minulta kiellettiin uimahallissa käymine. En ollut 12 vaan niin kuin tuossa aikaisemmin sanoin, niin 9–10-vuotias.

Minun viesti on se, että sen sijaan, että tällaiset pääsee leviämään, pitäisi opettajien ja suomalaisen yhteiskunnan sanoa, että kyllä maahanmuuttajatytöt saavat mennä uimaan. Minkä takia minun isäni ja äitini uskonto saa määrittää sen, millä tavalla minä saan harrastaa liikuntaa. Tässä on se minun suurin ongelma.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Haluaisin kysyä käytännöllisen kysymyksen erityisesti niiltä, jotka kovasti kannattavat tätä ajatusta. Tuleeko teidän mielestänne sallia niin sanottujen transnaisten pääsy näille erityisesti musliminaisille tarkoitettulle uintivuoroille? Jos kyllä, haluaisin kuulla perustelut. Jos ei, silloinkin haluaisin kuulla perustelut.

Kiitos.

307§

Esityslistan asia nro 26

VALTUUTETTU EEVA KÄRKKÄISEN ALOITE LIIKUNTAPALVELUJEN LAPSIPARKKITOIMINNASTA

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

23.11.2022

En sukunimeäni suostu vaihtamaan, vaikka puheenjohtaja sellaista ehdottaa. Ihan kelpaa hyvin nykyisellään.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Varavaltuutettumme Eeva Kärkkäinen on tehnyt minun mielestä hyvän aloitteen siitä, että lasten vanhempien liikuntaa pitäisi edistää myös sillä tavoin, että voitaisiin järjestää lapsiparkkitoimintaa. Kiittäisin tässä nyt kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialaa siitä, että toimialalla on selvitetty tätä asiaa vähän laajemmaltikin kuin ainoastaan, että olisi vain vastattu tähän toimialan omasta näkökulmasta. On järjestöjen kiinnostusta selvitetty tämän toiminnan järjestämiseen. Tässä vastauksessa todetaan, että tällä hetkellä liikuntapalvelujen hallinnoimissa sisäliikuntapaikoissa ei ole sellaista vapaata tilaa, joka mahdollistaa lapsiparkkitoiminnan järjestämisen, vaikka joku järjestö ottaisiikin tämän toiminnan hoitaakseen.

Tästä syystä teen ponsiesityksen, ja tämä ponsi kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta huomioida aloitteessa ehdotetun lapsiparkkitoiminnan vaatimat tilatarpeet liikuntapalvelujen hallinnoimien uusien ja remontoitavien sisäliikuntapaikkojen suunnittelussa ja rakentamisessa.

Minun mielestä tämä on semmoinen asia, jota olisi syytä tarkemmin harkita ja arvioida. Just silloin jos remontoidaan jotain nykyisiä liikuntapaikkoja tai rakennetaan uusia, tätä voisi siinä yhteydessä arvioida, onko tämmöistä mahdollista toteuttaa. Meillä on paljon Helsingissä lapsiperheitä, joilla ei ole läheisiä eikä ole sellaisia sukulaisia tai ystäviä, ketä voisi pyytää avuksi pienten lasten hoitoon. Silloin esimerkiksi just vaikka äidin tai yhtä lailla isänkin, mutta aika monesti nämä ehkä enemmän koskee äitejä, liikkuminen saattaa jäädä pikkulapsivaiheessa hyvin vähäiseksi, jos ei ole lastenhoitoa millään lailla järkevästi järjestettävissä.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu.. Nyt jäi mieleen se Terhi Korpi. Se on jännää, mitä väsyneenä ihminen tekeekään. Viime.. Kannatan todellakin

23.11.2022

Peltokorven pontta. Tämä lapsiparkkiasiahan on todella tärkeä. Täällä on ehkä liian vähänkin tällaisia lapsiperheen puolustajia.

Viime lauantaina vietin pitkän päivän Emma-museossa VG-museossa Espoossa. Siellä paitsi että oli tupaa täynnä, niin vaikuttavin näky oli lapsiperheiden jono, joka ulottui sieltä museon kassalta jonnekin sinne melkein kadulle saakka ja joka toi mieleen tämän asian, miten tärkeää on, että lapset perheineen pääsevät sekä kulttuurin että urheiluun äärelle. Tietysti rinnakkaisilmiönä voisi todella pohtia myös kulttuurikentän ja kulttuuripaikkojen toimintaa tässä suhteessa tietenkin, että tehdään semmoisia tiloja ja taloja, joissa lapsiperheet viihtyvät, ja että myös siellä on mahdollisuus erilaisiin lapsiparkkijärjestelyihin. Asia on tärkeä ja koskea monia ja mahdollistaa uudenlaisia avauksia.

Kiitos.

308 §

Esityslistan asia nro 27

VALTUUTETTU HILKKA AHTEEN ALOITE MAKSUTTOMISTA LIIKUNTAPALVELUISTA SENIOREILLE

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tästä on jo tänään aika paljon keskusteltu, mutta sanon vielä sen, että jotenkin mä ymmärrän sen, että tässä tilanteessa, kun energiakustannukset ovat nousseet ja yhä nousevat ja kohtelevat raskaimmin juuri kuvan toimialaa, uimahallien lämmitykset, jalkapallokenttien lämmitykset ja jääkenttien jäähdytys, tämä aloite ei nyt edennyt. Aion kuitenkin vielä palata tähän jossain vaiheessa, sillä kuntalaiset eivät voi ymmärtää, että kun naapurikunnissa on jo senioreille maksuttomat liikuntapalvelut, kuinka rikkain kunta Helsinki ei voi tätä ikäihmisille tarjota. Tämä on minun mielestä kyllä ihan häpeän paikka. Tämä on asia, josta tulee erittäin paljon yhteydenottoja.

23.11.2022

Kuten esittelijän perusteluissa todettiin, kolme neljästä yli 65-vuotiaasta helsinkiläisestä ei liiku tarpeeksi suhteessa kansallisiin liikkumissuosituksiin. Kuten kuvan lautakunnan vastauksesta tai perustelusta selviää, ei ole yksiselitteistä tutkimusnäyttöä maksuttomuuden vaikutuksesta erityisesti vähän liikkuvien ikääntyneiden liikuntaan. On vain erinäköisiä arvailuja. Sen takia teen seuraavan ponsiesityksen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tehdä senioreille suunnattu kysely siitä, kuinka moni ikäihminen uutena käyttäjänä tulisi käyttämään kaupungin liikuntapalveluita, mikäli ne olisivat maksuttomat. Kyselyn perusteella esimerkiksi tarkastuslautakunta voisi tehdä arvon maksuttomuuden hyödyistä senioreiden liikkumisen lisääntymiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tästä keskusteltiin jo vähän aikaisemminkin. En edelleenkään pidä tätä järkevänä. Myös erilaisten kyselytutkimusten tekeminen on aika hankalaa ja vaikea tieteenlajinsa, joten en ole ihan varma, onnistuuko sitenkään tämän asian selvittäminen. Uskon Espoon kokemuksi siitä, että asiassa kävisi, jos täällä maksuttomuus otettaisiin käyttöön siten, että he, jotka jo nykyisellään liikkuvat, jatkaisivat liikkumista, eivät siitä mitään maksaisi. He jotka eivät liiku, eivät myöskään ryhtyisi tämän takia liikkumaan, jolloin lopputulos olisi se, että liikkumishyödyt olisivat plus miinus nolla, mutta kaupungin kirstuun tulisi merkittävä vaje, joka pitäisi jotenkin muuten paikata. En pidä tätä järkevänä. Suurin ongelma on se, että seniorit ei ole missään määrin merkityksellinen joukko, joka kantaisi jotain merkityssisältöä, koska se on hyvin, se on vain ikä, mutta siellä on hyvin eritaustaisia sekä liikunnallisesti että tulotasoiltaan. Tämä ei ole ratkaisu koko senioriryhmälle tarjota maksuttomuutta vaan pyrkiä löytämään semmoisia keinoja, jotka nimenomaan heihin, jotka eivät liiku, pystyisi vaikuttamaan.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

23.11.2022

Otto Merelle toteaisin, että tällainen kysely voitaisiin vaikka Jakomäen eläkeläisille esittää hyvin, kuinka monella on varaa mennä edes Jakomäen uimahalliin, josta puhuttiin. Monelle on edullisia nämä, mitä on tuossa vastauksessa lueteltu, kausikortit ja muut, mutta 3 euron kertamaksukin on monelle Jakomäen eläkeläiselle liikaa. Kyselyhän voitaisiin tehdä seniorikeskuksissa, yhdessä seniorikeskuksessa vaikka. Siellä käy paljon vanhuksia. Jos Espoolla ja Vantaalla kuitenkin on varaa tukea ikäihmisiä maksuttomilla uimahalleilla ja kuntosaleilla, todella ihme, että Helsingillä ei ole. Kuinka paljon rahaa on pantu näihin pyöräilybaanoihin, ja aika harva yli seitsemänkymppinen ikäihminen niitä edes käyttää. Eiköhän meillä olisi nyt aika panostaa näihin ikäihmisiin.

Kannatan Ahteen pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ainakin Honkajoella, missä vietän paljon aikaa, entinen kunta Pohjois-Satakunnassa, kyllä siellä ihmiset pyöräilee, nimenomaan vanhat ihmiset aika paljon, eikä siellä edes ole dedikoituja pyörävyliä vaan ihan maanteiden reunoja mennään. Olen myös Helsingissä nähnyt paljon iäkkäitä pyöräilijöitä. Se nyt ei ole tämän aloitteen keskiössä vaan se, että toki Vepsä täällä nyt jo totesikin, ettei mitään tutkimusta tarvita, kun hän jo tietää, että Jakomäen eläkeläiset ovat sitä mieltä, että maksuttomuus lisäisi heidän liikkumistaan, jolloin tämä aloite pitäisikin toki olla siten, että senioreiden tilalla olisi Jakomäen eläkeläiset. Silloin ehkä saattaisin itsekkin miettiä sitä, kannattaisiko tätä aloitetta. Mutta tämä juuri osoittaa sen, että senioreiden kohtelu yhtenä homogeenisenä ryhmänä on ongelmallista, koska siellä on hyvin eritaustaisia ja eri elämäntilanteessa olevia henkilöitä.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Otto Merelle toteaisi, että Honkajoella ei ehkä ole julkista liikennettä ihan niin paljon, että siellä on kerta kaikkiaan pakko pyöräillä kuin

23.11.2022

meillä. Tosiaan tapaan Jakomäen eläkeläisiä säännöllisesti, käyn heidän ryhmässään. Tämä oli ihan varteenotettava esimerkki.

Kiitos.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Minäkään en kyllä kannata tätä pontta. Vastaus tähän nyt on ollut ihan hyvä. Meillähän lautakunnassa juuri vasta hyväksyttiin maksuttomuus, maksuttomat liikuntapalvelut omaishoitajille, minkä kulu oli noin 70 000. Nyt niin kuin tässäkin vastauksessa sanotaan, nimenomaan tulonmenetystä olisi kuva-toimialalle 850 000 euroa. Jos laajennetaan vähän muutamia muitakin laitoksia tähän, laitospalvelusten tarve nousisi yli miljoonaan euroon. Tämähän on tietysti pois jostain muualta. Se kuulostaa upealle ja hienolle, kun sanotaan, että kaikki nyt ilmaiseksi vain kaikille senioreille, mutta sehän ei ole ilmaista. Sehän on pois jostain, ja me tiedetään nytkin, miten meidän talousarvio saatiin näihin raameihin, mihin ne nyt saatiin.

Tämmöinen kysely, niin itse kanssa epäilen suunnattomasti kyselyä, jossa kysytään, että jos tämmöinen tulisi ilmaiseksi, niin käyttäisitkö. Totta kai suurin osa ihmisistä sanoo, että joo, ilman muuta käyttäisin, mutta käytännössä se ei vastaa, sillä ei ole mitään todellisuuspohjaa sellaisella kyselyllä. Myöskin tämä ponnassa, mitä sanotaan, että tarkastuslautakunnan rooli olisi tehdä arvio maksuttomuuden hyödyistä. En itse jaksa uskoa, että tarkastuslautakunnalla on semmoista osaamista, että he osaavat tehdä tällaisen arvion.

Näistä käyntikerroista, kun sanottiin, että 3 euroa on liian paljon seniorille. Voi olla, mutta tässäkin vastauksessa sanotaan, täällä on 10 kerran lippu 24 euroa, 10 kerran lippu 16 euroa. Oikeasti kuten tiedän ainakin omista tutuista senioreista, ei ne käy siellä uimassa välttämättä viisi kertaa viikossa. Ne ehkä käy sen yhden kerran tai korkeintaan kaksi. Se saattaa riittää heille. En jaksa uskoa, että nämä kulut on niin massiivisia, että suurimmalle osalle eläkeläisistä se on se este liikkumiseen.

Kiitos.

23.11.2022

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Valtuutettu Suomalaiselle sanoisin, että Helsingin kaupungillahan on mahdollisuus käyttää rahastoissa olevia useita satoja miljoonia tähän. Ei ole pakko nyt ottaa minkään lautakunnan talousbudjetista. Maksuttomuus toisi todellakin säästöjä sairaanhoidon ja terveydenhoidon kuluissa, että se maksaisi kyllä itse itsensä takaisin.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin vastauspuheenvuoron tukeakseni valtuutettu Suomalaisen hyvää puheenvuoroa, jossa kannettiin huolta nimenomaan siitä, että palvelutaso pysyy hyvänä, siitä että meillä on laaja monipuolinen liikuntapaikkaverkko, että myös aikana, jolloin kustannukset nousevat, pystytään huolehtimaan siitä, että aukioloajat ovat kunnossa. Siihen tarvitaan niitä panoksia, mitä tänään talousarviossa hyväksyimme, myös esimerkiksi energiakustannusten kompensoiminen, mutta myös näitä maksutuottoja. Kyllä on hienoa, että meillä on valtuutettu Suomalaisen kaltaisia valtuutettuja siellä lautakunnassa tuomassa myös palveluiden monipuolisuuden ja tason näkökulmaa.

Sinänsä kyllä myös Vepsä paljasti nyt tässä budjettivaltuustossa, että meillä on satojen miljoonien rahastot jossain piilossa. Niidenkin kohtalosta kuulisin toki mielelläni lisää.

Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Näitä suuria rahastoja, jos niitä on, niiden käyttäminen senioreiden nykyiseen toimintaan. Kyllä jotenkin luulisin, että monet senioritkin ajattelee, miksi me haluamme ottaa niiltä nuorilta ja tulevaisuudesta rahoja ja varoja, jos niitä siellä rahastoissa on ja säästöissä. Nyt yksi mitä tietysti voitaisiin tehdä paremmin, ja varmaan on paljon työtä tehtävänä, on se, että paremmin informoidaan monista ilmaisista

23.11.2022

liikuntamahdollisuuksista, mitä jo on erilaisissa paikoissa. Siinä ehkä voitaisiin tehdä paljon enemmän työtä.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse kyllä vierastan erittäin paljon tällaista vastakkainasettelua, jota tässä valtuutettu Suomalainen harrasti, että asetetaan meidän ikäihmiset, ne ihmiset, jotka ovat omalla työllään tarjonneet meille tämän suomalaisen hyvinvointivaltion, josta me nuoremmat olemme päässeet nauttimaan. Asetetaan nämä ikäihmiset vastakkain meidän tämän päivän nuorten kanssa. Eihän se nyt näin voi olla. Luulen, että tulkitsin valtuutettu Vepsää sillä tavalla oikein, että hän tarkoitti sitä, että kun Helsingin kaupunki on erittäin vakavarainen ja hyvätuloinen kaupunki verrattuna nyt esimerkiksi muihin suomalaisiin kuntiin tai ihan naapurikaupunkeihinkin, meillä luulisi olevan varaa tarjota samanlaiset palvelut meidän ikäihmisille kuin on esimerkiksi Espoossa tai Vantaalla, joten tässä mielessä meillä varmasti on tähän samanlaiset taloudelliset mahdollisuudet kuin Vantaalla ja Espoolla.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Tasavallan tai silloinen presidenttiehdokas Sauli Niinistö taisi todeta aikoinaan, että vastakkainasettelun aika on ohi. Sehän oli suurinta puppua, mitä voi poliitikko sanoa, kun täällä tämä politiikka on kuitenkin perusteiltaan vastakkainasettelua. Itse asiassa täällä valtuutettu Heinäluoman valtuustokollega Vepsähän itse lähti tähän vastakkainasettelun tielle vertaamalla näitä polkupyörävyöliä nyt tähän senioreiden eläk-, mikä oli, hän oli ihan oikeassa. Ne rahat, mitkä nyt on käytetty pyöräteihin, toki olisi voitu käyttää myös jotenkin muuten. Pidän tehtyä valintaa ihan oikeana.

Myös valtuutettu Suomalainen totesi ihan osuvasti, että totta kai jos säästöjä syödään, ne on sitten pois tulevilta sukupolvilta. Kyllä tässä on kyse siitä, onko se järkevä veronmaksajien rahojen allokaatiota kaikille senioreille maksuttomat liikuntapalvelut. Olen sitä mieltä, että ei. Se raha olisi järkevintä käyttää jotenkin muuten ja tehokkaammin.

23.11.2022

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tällä kyselyllä on varmasti hyvä tarkoitus, mutta ei tällaista kyselyä voi kerta kaikkiaan hyväksyä. Koska jos ihmiseltä kysytään, haluatteko enemmän palkkaa tai haluatteko paremman esimiehen, totta kai hän ottaa sen. Ei tällaista kyselyä nyt kerta kaikkiaan voi toteuttaa, ei Jakomäessä eikä Helsingissä, joten en voi äänestää sen puolesta.

Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En itse haluaisi vastakkainasettelua millään muotoa lähteä lietsomaan, mutta onhan se totta. Jos puhutaan, että kyllä sitä rahaa jossain jemmassa on tulevaisuutta varten, niin onhan se pois jostain, jos nyt halutaan käyttää. Seniorit ja ikäihmiset ovat ansainneet ilman muuta palveluja, ja uskon, että niitä on aika paljon, jos me vain hetkeksi ruvettaisiin vähän lukemaan esimerkiksi tätä vastausta, mitä kaikkea siellä tarjotaan, ja paremmin informoidaan, että seniorit pääsee näihin.

Vastakkainasettelusta sanon vielä sen, että se ei, että nyt tässä oltiin syyttämässä senioreja, että he nyt jotenkin söisivät tulevan sukupolven resursseja, mutta koko ajanhan esimerkiksi nuoriso – ainakin olen ymmärtänyt tietyillä poliittisilla laidoilla – nuoriso syyttää vanhempia ikäluokkia ilmastokriisistä. Tämä on ihan koko ajan, mitä saadaan kuulla. En nyt jaksa uskoa, että liikuntapalveluiden, maksuttomien palvelujen torppaaminen on maailman vakavin vastakkainasettelu tällä hetkellä.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Näitä aloitteita yli 65-vuotiaiden tai yli 70-vuotiaiden maksuttomista liikuntapalveluista on tehty muistaakseni useilla kausilla ja tätä aika huolella on käsitelty toimialalla tällä kertaa. Tässä yhteydessä myös samaan aikaan käsiteltiin valtuutettu Ahteen tai samassa yhteydessä valtuutettu Ahteen erittäin tärkeitä aloitetta omaishoitajien maksuttomista liikuntapalveluista. Mehän jokunen kokous sitten tämä Ahteen aloite hyväksyttiin täällä yksimielisesti se vastaus, että tähän mennään ensi vuonna. Se oli tyypillisesti ryhmä, jolle tämä voi olla se keino, jolla me

23.11.2022

voimme madaltaa kynnystä sen lisäksi, että se olisi symbolisesti merkittävä päätös. Mutta kun tehdään päätöksiä siitä, minkälaisia maksut ovat, pitää miettiä nimenomaan, tai maksut ja meidän palvelut, miten me saadaan mahdollisimman moni liikkumaan. Miten meillä on mahdollisimman matala kynnyks? Nähdäkseni tätä aloitetta varten tehtiin tavallista laajempi pyrkimys selvitys siitä, mikä tämän merkitys olisi jos tulisi maksuttomuus.

Haluan nostaa esille sen, että ensinnäkin tätä vastausta varten selvitettiin naapurikuntien kokemuksia. Espoon kaupunki on toteuttanut 68+-Sporttikortin vaikuttavuuden selvityksen, jonka mukaan maksuttomuus on vaikuttanut ensisijaisesti jo palveluja käyttäviin liikuntaa harrastajiin ja palveluista tietoisiin kaupunkilaisiin. Tämä on ainakin tutkitun tiedon mukaan Espoossa lähinnä vaikuttanut niihin, jotka ovat jo palveluiden piirissä. Kun meidän liikunnan esteet, niin kun tässä vastauksessa sanotaan, on huomattavasti moninaisemmat, ja ne liittyy toimintakykyyn, terveydentilaan, heikkoon motivaatioon, siihen, että ei tunnuta pystyvän, ei tiedetä, mitä palveluita meillä on, ja myös siihen, että ei löydy välttämättä kaikilla ikäihmisillä kaveria, jonka kanssa lähteä liikuntaan, ettei haluta lähteä yksin.

Se, mitä haluan painottaa, niin meillä on aika laajat alennukset meidän liikuntapalveluissa, joilla pyritään huolehtimaan tästä sosiaalisesta puolesta, että taloudellisia esteitä ei olisi niin paljon. Mutta jos me halutaan isommat joukot niistä, jotka nyt eivät liiku, välttämättä tästä eteenpäin se, että siirryttäisiin alennuksesta maksuttomuuteen, ei ole se, jolla saadaan, vaan esimerkiksi jos vastaavat resurssit... Tässä arvioidaan, että tämä maksaisi noin miljoona euroa vuodessa. Jos se käytetään siihen, miten luodaan erityisiä palveluita vähemmän liikkuville vanhuksille tai muille ihmisille, joilla on esteitä, me todennäköisesti saataisiin parempia tuloksia.

Tämä on tämän, kun itsekin toivoin ja pyysin meidän viranhaltijoilta, että tähän vastataan aika huolella ja tehdään vähän laajempaa selvitystä tästä näin. Tämä oli se tulos, johon tultiin. Minun nähdäkseni meidän liikuntapoliittinen lähtökohta pitää olla se, että me pyritään saamaan jokainen ihminen liikkeelle, liikkumaan ja niitä kynnyskä mataltaa. Ainakin Espoossa tehtyjen tutkimusten mukaan tämä ei ole tehokkain keino, jolla saataisiin kynnystä madallettua, vaan ne on muita ne keinot.

23.11.2022

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Arhinmäki sanoi kaiken, mutta edelleenkin tämä ponsi on aivan liian johdatteleva. Ei tällaista mitenkään voi hyväksyä.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Uskon, että se on paljolti niin kuin tässä apulaispormestari Arhinmäki sanoi. Tässä on muutenkin ollut esillä, että hyödyn lähinnä tästä taloudellisesti korjaisi ne, jotka muutenkin liikkuvat. Mutta mietin, olisiko sellainen ajatus järkevä, jossa terveysasemilla tai muuten, jos havaitaan, että on ihmisiä, jotka eivät liiku ja joille liikunnasta olisi terveydellistä hyötyä, jos heitä voisi kannustaa jollakin merkittävällä mutta ei pysyvällä liikuntaedulla, jolla saataisiin heidät liikkeelle ja he voisi ottaa vaikka kaverin mukaan. Sen jälkeen he voisi innostua siitä liikunnasta niin että haluaisivat itse mennä ihan omalla rahalla sen jälkeen. Ajattelinkin, että tässä saattaisi olla joku semmoinen sauma, jossa kohtuullisen pienellä panostuksella voitaisiin saada elämäntapamuutos aikaiseksi. Mutta en tee kuitenkaan mitään ponsiesitystä.

Valtuutettu Heimo Laaksonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan apulaispormestaria. Hän puhui juuri niin kuin asia on. Olen itse ollut 10 viimeistä vuotta liikuntalautakunnassa sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnassa käsittelemässä liikunta-asioita. Kyllä siellä ihan selvä näkemys on ollut koko ajan. Tämä sama asia tulee joka harva se vuosi agendalle. Se nyt on vain niin että ne jotka liikkuu, ne liikkuu ikäihmisistäkin, ja jotka ei liiku, niin kuin täällä on todettu, niitä ei saa sen kummemmin starttaamaan baanalle.

Meillä on lisäksi erittäin hyvät liikuntapalvelut tässä kaupungissa ja Helsingissä. Ilmaisia palveluja on ihan kuinka paljon. Voi hiihtää, on kentät käytössä. Meillä alkaa olemaan aivan upea verkosto lähiliikuntapaikoista kohta jo useimmissa lähiöissä, joissa voi harrastaa liikuntaa ja kohottaa kuntoa. Siitä se ei ole kiinni, jos sen on sisäistänyt, että näin tehdään tai haluaa liikkua. Sanoisin, että ne paukut, jos meillä on

23.11.2022

ylimääräisiä paukkuja tässä – on sitten miljoona tai mitä hyvänsä – suunnataan ne nuorisoon ja junnuihin. Siellä meillä on ongelma. On luettu, miten nuorison kunto on tippunut. Armeijaiässä paljon heikompi kuin on ollut 10 tai 20 vuotta tai 30 vuotta sitten. Siinä meillä on ongelma, että saadaan junnut liikkeelle, nuoriso liikkeelle, ne hyvään kuntoon.

Se tuo myöskin sen koko elinikäisen liikunnan elämään mukaan, ja se on pitkäkestoinen ilo siitä. Meidän pitää satsata mieluummin nuoriin kuin väkisin yrittää. Ymmärrän, että ilmainen on aina hauskaa ja sitä on hyvä myydä, ja ämpäritkin menee ilmaiset kaupaksi, mutta tässä tapauksessa se ei toimi.

Kiitoksia.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig